

**MÍSTNÍ BRATRSKÉ SPOLEČENSTVÍ
SEKULÁRNÍHO FRANTIŠKÁNSKÉHO ŘÁDU
V PLZNI**

**FRANTIŠKÁNSKOU
CESTOU**

**ROZHOVORY A VZPOMÍNKY
(Výběr z článků v Terciářských listech
2014 – 2017)**

Ediční poznámka: Texty jsou ponechány v původním znění, většina z nich byla autorizována a bratři a sestry, o nichž texty vypovídají, souhlasili s jejich zveřejněním v Terciářských listech. Autory, příp. editory textů, byli členové MBS SFR Plzeň – Antonín Jaroslav Šedivý, Anežka Jana Pachnerová, František Luboš Kolafa, Františka Pavla Ženíšková a František Karel Ženíšek. Texty jsou řazeny chronologicky podle data zveřejnění v Terciářských listech. Výjimkou jsou čtyři texty týkající MUDr. Jiřiny Křížkové, které ač vyšly v několika číslech, zde jsou uvedeny společně. Někteří z bratrů a sester již odešli k Pánu. Jsme vděční, že i v této podobě se nám připomínají a věříme, že v nich máme silné přímluvce.

Václav Pták

Bratr Václav Pták a kyjovská kaple P. Marie Pomocné

Pán si nás volá různým způsobem k různým službám. V bohatém a často nelehkém životě bratra Václava Ptáka (86) významné místo zaujímá jeho mnoholetá starost o obnovu poutní kaple Panny Marie Pomocné v Kyjově u Plzně.

Na místě spojeném se zázračnými uzdraveními vymodlenými u obrazu touškovské Panny Marie Pomocné, kterou v roce 1868 umístila na vzrostlý dub blízko Kyjova hraběnka Johana ze Schönbornů, rozená princezna z Lobkoviců, byla 16. 9. 1894 posvěcena kaple. Postavena byla „přičiněním a pílí řídicího učitele v Křimicích pana Jana Kašpara“ díky „dobrodincům, mezi kterýmiž se sluší jmenovati pana hraběte Karla ze Schönbornů“. Kaple byla „přistavěna přímo ke pni onoho dubu, a to tak, že část pně s obrázkem Panny Marie jest uvnitř kaple nad oltářem, kdežto ostatní část pně stromu venku stojí a volně větve své rozkládá“. V době své „největší slávy“ bývala kyjovská kaple významným místem mariánské úcty na Plzeňsku a často se k ní konaly početné mariánské pouti.

Na konci osmdesátých let minulého století byla však kaple, podobně jako mnoho dalších církevních památek v západních Čechách, neudržovaná a značně poškozená. Bylo to způsobeno kromě jiného i nejasnými vlastnickými vztahy. Původně se jednalo o šlechtický majetek na katastru obce Malesice v dosahu farnosti Města Touškov, Nýřan i Plzně. V ten čas byl bratr Václav na podnět P. Tampíra osloven panem MVDr. Petrem Elhotou, zda by se s ním nepustil do obnovy kaple. Jejich „mariánské družstvo“ (jak se pracovně nazvali) doplnil pan Pavel Samko, absolvent stavební průmyslovky, a společnými silami se pustili do stavebních prací. Nezůstali sami, postupně se k nim přidala řada dalších dobrovolníků. Významně jim byl nápomocen i nýřanský farář P. Stanislav Uhlíř, později i pan Slavomír Růžička z Chotíkova. Čekalo je mnoho hodin práce, často na úkor rodiny, a také hledání sponzorů k financování stavebního materiálu (což nikdy není snadné, natož tehdy, navíc na církevní stavbu). Přesto se podařilo dát dohromady nějakou hotovost – tu od velkostatku Kumburk, tu od obce Malesice, jindy dostali k dispozici trambus písku. Často byl použit i materiál, který zbyl ze stavby vlastního domu. Opravovat bylo stále co („Krok po kroku,“ jak bratr Václav podotýká.) – od postupné obměny trámů krovu (napadených mravenci) až po výměnu kříže na zvonici, poškozeného rostoucí dubovou větví. Nový kříž zhotovil doma v garáži a podařilo se mu sehnat „skvělou korozi odolávající barvu z Německa“, která kříž chrání dosud. Poškozený kříž na věžičce vyměnil za nový a původní umístil uvnitř kaple.

Když byla kaple opravena, začala opět sloužit svému poslání a byla hojně navštěvovaná. Asi měsíc po jejím vysvěcení však přišla velká vichřice a památný dub, který stál ve zdi kaple, byl povelan a těsně nad zemí rozlomen. Také zeď kaple byla rozvalena. Větve padajícího dubu silně poškodily střechu kaple. Všude kolem kaple ležely vyvrácené a polámané stromy, takže ke kapli téměř nebyl přístup. „V takové situaci,“ říká Vašek, „jsme byli bezmocní a jen s pomocí Boží došlo k dohodě s lesní správou, která spoušť zdarma odstranila.“ S velkým úsilím byla, během jednoho roku, kaple opět upravena a uvedena do stavu jako před vichřicí.

MVDr. Elhota nechal v Českých Budějovicích zhotovit nový oltář a daroval ho kapli, ve které dosud slouží při bohoslužbě. Z dalších finančních darů, které jsme získali, jsme mohli koupit 30 plastových židlí, které se dosud používají při mších svatých sloužených před kaplí.

Aby byla uchována trvalá vzpomínka na památný dub, bylo torzo dubu přeneseno do těsné blízkosti kaple a tam z něho byla odříznuta asi dvoumetrová část, která je nyní zabetonována na stejném místě, kde rostl památný dub. „Tedy část stejného dubu na stejném místě – aspoň část historické podoby,“ uzavírá vzpomínku bratr Václav.

V plánu ještě měli odvodnění terénu kolem kaple a sanaci její podezdívky, ale již k tomu nedošlo, protože obnovu kaple převzala plzeňská farnost a provedla zde další opravu.

Bratr Václav s františkánskou pokorou říká: „Nedělali jsme to pro svou slávu, bylo to třeba. Chtěli jsme kapli zachránit a to se nám povedlo. Panna Maria jistě věděla, že ne pro slávu, ale z lásky a úcty ...“

Každý rok jsou u kyjovské kaple pořádány tři pouti – první je po svátku Panny Marie 8. 5. a letos vychází na neděli **11. 5. 2014 v 15.00 hodin**. Hlavní pouť bude 17. 8. také v 15.00 hod. („na Královnu“) a konečně výročí posvěcení kaple bude letos v neděli 21. 9. ve stejný čas.

Obracíme se na Vás, františkánští bratři a sestry, s prosbou, abyste svou účastí na pouti 11. 5. 2014 podpořili obnovu mariánské úcty na Plzeňsku na tomto požehnaném místě. Pánbůh zaplať. (*ajš, flk, fkž*)

(Terciářské listy MBS Plzeň duben 2014)

Jiřina Křížková

Krásné výročí naší sestry MUDr. Jiřiny Benigny Křížkové

Letos 21. května 2014 oslaví naše sestra MUDr. Jiřina Benigna Křížková 70 let od složení své profese. Je to krásné výročí. Při této příležitosti jsme si spolu povídaly o jejím životě terciářky i lékařky.

Jiřina Benigna pochází z Plzně. Měla 3 sourozence, o svého o 11 let mladšího bratra se starala a pomáhala mamince s jeho výchovou. Studovala na Dívčím reálném gymnáziu ve Velešlavínově ulici.

15. března 1943 byla nasazena na nucené práce. Vydávala ve škole ve Skvrňanech potravinové lístky. Když hlásil Londýn 25. 4. 1945 nálet na Škodovku, běžela do Centra potravinových lístků do Měšťanské besedy Skvrňanskou ulicí kolem nevybuchlých bomb. Po obou stranách ulice hořelo, všude byl prach a kouř a plno poházených kusů. V celé ulici nepotkala nikoho. Později se dozvěděla, že všichni obyvatelé domů byli vyhnáni k řece a ona jediná ulicí proběhla až do centra města. Zázrakem vyvázla bez zranění.

Blízko Měšťanské besedy, kde je nyní knihkupectví ve Františkánské ulici, byl Apoštolát svatého Františka. Tam se Jiřina poprvé setkala s františkány a františkánskými terciáři. Toto setkání ji natolik ovlivnilo, že ve svých 19 letech složila profesi u P. Hopfingera. Svě řádové jméno převzala od sestry Benigny Ferrerové, jejíž životopis ji zaujal. K přijetí do řádu patřilo nosit škapulíř a cingulum a modlit se dvanáctkrát denně Otče náš, Zdravas Maria a Sláva Otci. Breviář se ještě tehdy terciáři nemodlili, protože byl jen v latině. Když museli františkáni v 50. letech minulého století opustit Plzeň a byli odvezeni do internace, scházeli se terciáři tajně. Později i ve Skvrňanech v prostorách nynějšího kostela - krypty. Byli to vesměs starší lidé.

Po ukončení gymnázia studovala Jiřina v Praze na Lékařské fakultě Univerzity Karlovy. Tam navštěvovala Společnost svatého Lukáše, kterou založil P. Dr. Urban společně se Studiem

Catholikem, které bylo v Praze u Panny Marie Sněžné. Tam se Jiřina seznámila s mnoha osobnostmi teologie, jako byli P. Dr. Mádr, P. Dr. Zvěřina a jiní. Po roce studia v Praze odešla Jiřina studovat medicínu do Plzně, kde se zasloužila o scházení katolických lékařů, později Kolegia katolických lékařů. V pozdějších letech mělo toto kolegium až 120 členů. Na svátek svatého Lukáše 18. října 1946 se konala v Plzni první mše svatá pro studenty a lékaře, kterou sloužil P. Limpouch v kapli Svaté Barbory, kde obyčejně nebyla mše svatá. Jiřina napsala několika lékařům pozvánky v latině. Toto setkávání lékařů pokračovalo, i když byla Jiřina mimo Plzeň. V pozdější době bylo setkání lékařů v církevním gymnáziu nebo u františkánů, dopoledne odborná přednáška, odpoledne duchovní přednáška a mše svatá. Předsedou Kolegia katolických lékařů byl MUDr. Motáň.

Od roku 1948 začala Jiřinu tajně odposlouchávat STB, sledovat ji a vyslýchat. Její promoce byla oddalována i po ukončení všech zkoušek. Zásahu na uskutečnění promoce měl nepřímo P. Limpouch. Promovala 8. prosince 1950. Pak odešla pracovat jako lékařka do Sušice a Kašperských Hor. V roce 1952 jí byla nabídnuta možnost kvalifikace dětské lékařky. Zasáhl ale kádrový pracovník, který jí vytýkal, že se politicky neangažuje, a proto pro ni kvalifikace není možná. Jiřina odmítla se angažovat i za cenu, že půjde dělat lékařku na vesnici. Za 2 měsíce přišlo pozvání na půlroční školení na kvalifikaci dětského lékaře do Havlíčkova Brodu. Práci okresního pediatra pak dělala v Sušici a později v Horažďovicích. V Sušici založila 5 poraden s 5 sestrami a 5 porodními asistentkami. Při cestě ze Sušice do Srní viděl sanitář, že za nimi jede auto STB, a řekl: „Paní doktoro, já Vás vozit nebudu, protože kam se hne, jedou za námi estébáci. Ať Vás vozí sami, to je škoda benzínu.“ Ještě v Sušici zažila odvod do vojska koncem roku 1952, kdy při odvodu bylo 7 estébáků, kádrová pracovníce a 2 příslušníci armády. Odvod se týkal všech zdravotníků včetně řádových sester. Po jejich propuštění se snížil stav armády na Východě, což bylo domluveno mezi Východem a Západem. Po dlouhém hovoru, proč nechce vstoupit do strany, odpověděla jednoznačně, že nechce tam, kde je nenávid. Chtěli po ní důkaz, že existuje Bůh. Odpověděla: „To nemohu, ale dokažte mi vy, že neexistuje. To také nemůžete.“ V roce 1953 odešla do Horažďovic, kde měla na starost 5 sester a porodní asistentky, založila v okolí 5 dětských poraden. Ordinovala každý den dopoledne a odpoledne jezdila do poraden. Přitom již byly noční pohotovostní služby po celém okrese.

V roce 1958 měla slíbeno pracovat na dětské psychiatrii v Dobřanech. Měla dostat primariát, ale opět zasáhl kádrový pracovník s odůvodněním, že se neangažuje a že nemá kvalifikaci dětské psychiatrie. Krajský lékař namítl, že kvalifikaci na dětskou psychiatrii nemá nikdo v Evropě a že tedy může nastoupit, pokud toto oddělení bude sama řídit, jinak zůstane jako okresní pediatr. Když byla jmenována do funkce primářky, rozhodla se, že to bude oddělení pouze pro děti předškolního věku. Snažila se napravit vztahy v rozvrácených rodinách, aby se děti mohly vrátit domů. Starala se o děti z dětských domovů a ostatní pediatři jí posílali děti na vyšetření. Pro děti, které byly těžce poškozené psychicky i tělesně, vytvořila společně s krajskou dětskou sestrou ve starém klášteře v Bystřici u Nýrska azylový dům, který předtím obývali vojáci. Jako pracovníce se podařilo získat od strojů řádové sestry De Notre Dame, které se o děti s láskou staraly. Zbývající děti, které nebylo možno vrátit do vlastní rodiny ani do azylu, začala dávat do adopce. Tak se do adopce dostalo 199 dětí do českých rodin, které Jiřina částečně sledovala až do roku 2000. S některými udržuje kontakt dodnes.

Se začátkem Pražského jara bylo u nás vytvořeno tzv. Dílo koncilové obnovy (DKO). V Katolickém týdeníku tehdy vycházela rubrika s názvem „Za světlem naděje“ redaktora Pavla Kuneše, kam mohli posílat své příspěvky i nemocní, aby se vytvořilo společenství trpících lidí, kteří se chtějí zapojit do modliteb svým utrpením. Jedním z nich byl i pan Stanislav Maur, nepohyblivý, ale velmi zbožný člověk. Tento muž byl tajně přijat do SFR jako bratr Filip.

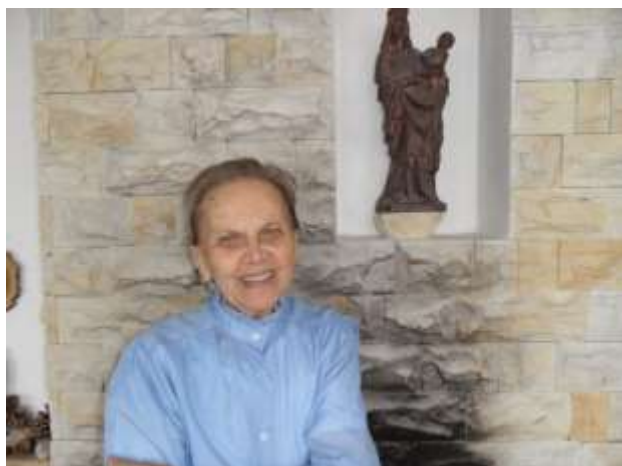
Jiřina pracovala též v Arcidiecézní pastorační radě v Praze a věnovala se sociální problematice. Tam se seznámila s panem kardinálem Tomáškem a také spolupracovala s tatínkem spisovatele Václava Vaško, který byl právník. Založila poradnu s linkou důvěry, manželskou poradnu a seznamku. Po zákazu této poradny v Praze nabídla tuto službu Sociálnímu odboru města Plzně. Poradna byla otevřena v Plzni v Dominikánské ulici. V souvislosti s DKO se začala rozmnožovat zakázaná literatura, tzv. samizdaty, 10 průklepových listů, psaných na stroji. Jiřina měla 3 psací stroje a k rozmnožování dostala texty

od různých přátel z ciziny a od P. Dr. Mádra. Psací stroje půjčovala každému, kdo byl ochoten psát. Tyto samizdaty se rozšiřovaly, jak bylo možno.

V době Pražského jara vznikly v Praze (P. Dr. Mádr) přednášky s názvem „Živá teologie“. Byl zde i biskup Ratzinger, pozdější papež Benedikt XVI. Podobné přednášky s duchovní tematikou chtěla Jiřina založit i v Plzni. U katolické církve nebylo možno nic konat mimo kostel, proto se obrátila na evangelického faráře Klimetského v Korandově sboru a tam začaly přednášky s názvem Biblické hodiny. Přednášející byli z různých církví, až zakročilo STB a oznámilo, že na evangelické půdě mohou přednášet jen evangelíci. Pak se pokračovalo, přednášeli evangelíci, ale v rámci diskuze mluvili i představitelé ostatních církví, např. P. Aleš Opatrný. Na tyto Biblické hodiny jezdili i kněží, kteří už odešli z Plzně (až 7 kněží). Byla to první ekumena v Plzni.

STB stále hledala důvody, jak ji zbavit primářského místa. Normalizace už trvala 6 let. V roce 1974 pak musela na příkaz STB z primářského místa odejít. Okamžitě ale dostala místo obvodní dětské lékařky na Plzni - severu. Vymohla si 1 den v týdnu pracovat v krajské ambulanci dětské psychiatrie.

V roce 1984 zažádala Jiřina o důchod, po roce už nesměla být zaměstnaná, aby nemohla mluvit s lidmi mezi čtyřma očima. Pro svou víru byla komunistickým režimem stále pronásledována až do Sametové revoluce.

I přes tyto těžké životní zkoušky, kterými prošla, je Jiřina Benigna stále aktivní a činorodá. Jedenkrát za dva měsíce jezdí do Prahy na Ekumenické fórum křesťanských žen. Také se účastní Ekumenického setkání nad biblí a uměním (ESBU), které se koná jedenkrát do roka v Třebíči (schází se kolem 100 lidí).

Její mottem je věta Paula Claudela: „Vždycky je nyní ta nejlepší hodina.“

Jiřino, Benigno, děkujeme Ti za Tvé krásné svědectví víry. (ajp)

(Terciářské listy MBS Plzeň květen 2014)

Je to vždycky jen „náhoda?“

(Vzpomínky ze života MUDr. Jiřiny Křížkové – 1. část)

Před mnoha lety jsem jela po dálnici z Brna do Plzně. Bylo náledí, sníh, vítr a zima. Dálnice byla dvouproutdová, uprostřed byl travní předěl. Několikrát jsem dostala na mokré silnici smyk. Při jednom smyku jsem přeletěla s autem přes trávník do křoví na protějším směru. Těsně po mém dopadu projelo kolem mě zrovna nákladní auto. Jen tak tak jsme se minuli. Vzpamatovala jsem se s pomocí lidí, kteří se kolem shlukli. Dojela jsem potom do Písku, kde jsem přenocovala u rodiny MUDr. Bočka. Ta mi poskytla útočiště, protože kola mého auta byla plná nalepeného sněhu. Druhý den jsem dojela v pořádku domů do Plzně.

Jednou při obědě jsem spolkla kůstku kuřete. Stále jsem ji cítila, bylo mi hrozně zle a měla jsem i teplotu. Za 2 dny jsem šla na vyšetření na ORL. Lékař mi udělal vyšetření jícnu, které bylo velmi nepříjemné. Na jícnu na levé straně byla jizva. Odmítla jsem hospitalizaci a odjela autem domů. Měla jsem stále vysokou sedimentaci (100) a bylo mi velmi špatně. V sobotu jsem jela do Prahy na křest dítěte jedné rodiny, kterou jsem dobře znala. Křtil P. Mixa (v tehdejší době sekretář biskupa

Tomáška) a já se mu svěřila, že jsem spolkla kůstku a od té doby je mi velmi špatně. On mě zavedl do průjezdu arcibiskupství a tam mě seznámil se ženou z Olomouce. Žena citlivostí svých rukou, aniž se mě přímo dotýkala, poznala, že kůstka postupovala vlevo z jícnu k srdci a že mi hrozila smrt, aniž by to lékaři poznali. Svými rukama se jí podařilo vrátit kůstku nazpátek do jícnu. Ujistila mne, že vyjde z těla přirozenou cestou. Od té doby bylo vše v pořádku, sedimentace se vrátila do normálu a teploty už jsem neměla.

Kolem Pražského jara jsem v neděli dopoledne jela autem po mši svaté přes Kaznějov do Plzně. Uvědomila jsem si první návštěvu železničního přejezdu. Pak jsem na to asi zapomněla. Probrala mě zděšená tvář ženy, která šla po chodníku proti mně. Žena zřejmě věděla, že jedu normální rychlostí a že jsou stažené závory. Dupla jsem na brzdu, auto se stočilo doleva a já přerazila železniční závoru. Chvějícíma rukama na volantu jsem sledovala rychle projíždějící vlak. Přední sklo auta se rozbilo a prohnul se sloupek mezi předním sklem a dveřmi. Hradláčka vyběhla a začala plakat, že měla závory stažené. Začala jsem ji uklidňovat, že kdyby neměla staženou závoru, nepřežila bych. Když přejel vlak, na protější závoře byl opřený strážník. Všichni se divili, že jsem živá. Ten týden jsem odjela na kurz psychoterapie do jižních Čech, který vedl doc. Skála. V rámci arteterapie jsme měli namalovat něco, co nás děsí. V duchu jsem si říkala, že mě nic neděsí. Vzala jsem papír, udělala 2 čáry a mezi ně trojúhelníčky, což jsou zátarasy u kolejí. V podvědomí mi zůstala událost na přejezdu.

Asi před 7 lety jsem zamykala dveře u svého domu. V momentě jsem padala dozadu, udělala salto a dopadla do poloviny 13 schodů, chytla jsem se za držadlo u schodů, ale letěla jsem obličejem dál až dolů. Spadla jsem obličejem na zem na poslední široký schod. Vedle schodů stál květináč, který byl v obalu z umělé hmoty, a já jsem uřízla svým spánkem na hlavě proužek obalu květináče. Aniž bych byla poraněná, zvedla jsem hlavu a přede mnou ležely mé nerozbité brýle, které jsem měla před pádem na očích.

Před 4 lety jsem sekala sekačkou trávu na zahradě. Uslyšela jsem ránu. Myslela jsem, že jsem najela na kámen, a tak jsem ohmatala sekačku a trávnik pod ní. V tom okamžiku mnou projela elektrina, ale neuvědomila jsem si, proč. Šla jsem se podívat na pojistky, byly v pořádku a při cestě zpět k sekačce jsem si uvědomila, že mám na nohou „náhodou“ gumové střevíce, které mi zachránily život při mém dotknutí se přeříznutého elektrického kabelu.

V životě můžeme mnohokrát hmatatelně poznat Boží ochranu. (ajp)

(Terciářské listy MBS Plzeň září 2014)

Pod dohledem STB

(Vzpomínky MUDr. Jiřiny Křížkové – 2. část)

8. prosince 2014 budu mít 64 let od promoce na medicíně.

Po ukončení studií jsem dlouho nebyla pozvána na promoci. Když jsem se vnitřně smířila s tím, že mi promoci nedovolí, rozhodla jsem se, že tedy od 1. ledna 1951 půjdu pracovat do Škodovky a odpoledne budu chodit do nemocnice, abych všechno nezapomněla. A náhle mi přišlo pozvání na 8. prosince 1950.

Ještě v době studia, když jsem vycházela z borské nemocnice, zpozorovala jsem, že mě sleduje jeden muž na protější straně. Šel za mnou, u redemptoristů jsem šla v kostele dopředu (tehdy byly ještě kostely otevřené). Když jsem vycházela, dotyčný muž stál u kropenky. Šel dále za mnou, jedna žena se mě na něco zeptala a on ihned přistrčil hlavu, aby slyšel. Řekla jsem ženě, že nevím, ale tento muž to bude vědět. Pokračovali jsme ve třech dál Klatovskou třídou. Když jsme byli u pomníku Masaryka, muž se otočil a ptal se: „Vy nejdete domů?“ Bydlela jsem tehdy v Bendově ulici, takže jsem měla zahrnout doleva. Zeptala jsem se ho, jak ví, kde bydlím. On odešel.

Po několika měsících se mi v půlnoci ozval telefon a někdo se mě ptal, zda mám na někoho napojený telefon. Odpověděla jsem, že ne, že mám samostatnou telefonní linku. Odpověděl: „Tak abyste věděla, jste napojena na číslo...“ Číslo jsem si zapsala, později jsem se dozvěděla, že je to číslo STB.

V roce 1951 jsem nastoupila do nemocnice v Sušici. Asi po 3 měsících mi telefonicky někdo oznámil, že v pět hodin je schůze lékařů na OÚNZ. Během dne jsem se ptala lékařů, ale nikdo o ničem nevěděl. A tak jsem tam nešla. Odešla jsem na návštěvu ke staré paní učitelce Rokytské. Ráno byl přísný telefon, proč jsem nepřišla, že někdo přijel kvůli mně z Prahy. Odpověděla jsem: „Heleďte, kdo volal, se mi nepředstavil, neřekl, že někdo přijel kvůli mně z Prahy a lhal.“ Načež mě pozvali odpoledne k výslechu. Podobných výslechů bylo mnoho za přítomnosti několika členů STB na různých místech, vlastně celých 40 let.

Ještě v Sušici koncem roku 1952 jsem dostala pozvánku na odvod do armády. V té době byla udělána smlouva mezi Východem a Západem, že obě strany sníží stav armády. Proto

Východ přijal do armády lékařky, zdravotní sestry, porodní asistentky i řádové sestry, které pracovaly ve zdravotnictví. Při mém odvodu na OÚNZ v Sušici byli 2 lidé z armády, kádrová pracovníce a 7 příslušníků STB. Nastala dlouhá debata, proč nechci vstoupit do KSČ a končila rozkazem, abych jim dokázala, že existuje Bůh. Řekla jsem, aby oni mně dokázali, že neexistuje. To nemohou. Dostala jsem hodnost podporučíka. Krátce nato byl snížen stav armády a Východ všechny přijaté ženy propustil.

Jednou po výslechu v Plzni u STB jsem zjistila, že mám rozmontovanou brzdu v autě. Přesto jsem však dojela až domů pozdě v noci, kde jsem zastavila auto o chodník.

Jednou při dalším výslechu v Plzni, když mně nemohli po několika hodinách nic dokázat, ukončili výslech větou, že ví, že jsem vezla zbraně ze Západního Německa. Nejdříve mě to šokovalo, ale po chvíli jsem se dala do hlasitého smíchu. Údajné zbraně byl vlastně svatební dar lůžkovin, který mi předal ze západoněmeckého autobusu v Praze Mons. Winzenc Platz do mého auta, abychom dar společně předali na místo určení. Řekla jsem příslušníkům STB, že si mohli balík prohlédnout.

Sousedka mi řekla: „Tady v ulici někoho hlídají.“ Stáli na východní straně ulice s vysílačkou. Asi je někdo vyrušil, přijeli na západní stranu ulice směrem k nám a hlídali. Odpověděla jsem, že hlídají mě.

Jindy byly u mě asi týden řádové sestry, byly v civilu. Jejich auto stálo před domem. Když odjížděly, za Kralovicemi měly prohlídku všech věcí v autě.

Jednou mě hledala STB v zaměstnání, já byla ale na kongresu dětské psychiatrie v Ročově. Přijeli i do Ročova před přednáškami, ale nezastihli mě, byli jsme s partou kolegů na procházce v lese. Dočkali se mě. Chtěli mě odvézt, ale měla jsem svoje auto, proto jsem musela za nimi jet k výslechu do Plzně. Přednášky jsem musela oželeť. Takových výslechů bylo za 40 let života nekonečné množství. Obávala jsem se, abych své známé a přátele neuvedla svým kontaktem s nimi do podobné situace.

Po Sametové revoluci jsem konečně prožívala pocit svobody. Přestala jsem mít strach z nečekaných telefonátů a ustavičného sledování každého mého kroku. (ajp)

(Terciářské listy MBS Plzeň prosinec 2014)

Velké ocenění sestře Jiřince

13. května 2016 byla vyznamenána v Praze ministrem obrany Martinem Stropnickým naše sestra **MUDr. Jiřina Benigna Křížková** jako účastnice odboje a odporu proti komunismu. Je to pro ni ocenění za téměř 40 let práce pro církve, tedy i pro nás, v době totalitního režimu. Vyjadřujeme jí poděkování za tuto obětavou službu! (ajp)

(Terciářské listy MBS Plzeň červen 2016)

Blažena Klečatská

Naše sestra MUDr. Blaženka Klečatská oslavila v pátek 28. 11. 2014 v kruhu svých nejbližších své 80. narozeniny. Popřáli jsme jí k životnímu výročí i za naše společenství a Pavla pro čtenáře TL připravila malý medailonek o životě sestry Blaženky s použitím textu, který jí poskytl Blaženčin manžel Zbyněk a jenž Blaženka napsala zřejmě v roce 2012. (ajš)

Životopis (nebo lépe řečeno některé střípky z mého života)

Narodila jsem se v Klatovech, a to zcela netypicky na schodech ve vstupu do nemocnice jako mladší dcera nepomuckého přednosty soudu a místní učitelky. Dále už se mnou nestačili doběhnout. „A jeje holka, tak to budeš pospíchat celý život,“ prohodila narychlo přivolaná porodní asistentka. A měla pravdu. Všelíjové honičky, akutní, neodsunutelné povinnosti mne neopustily až téměř do konce mého života. Zato nyní se vše otočilo až do skoro opačného stavu. Bez cizí pomoci se nepohnu ani normálně – natož pak ve spěchu.

Svoje nejútlejší, krásné dětství jsem prožívala s rodiči a starší sestrou v Nepomuku, který – i když jsme se brzy odstěhovali do nového místa otcova zaměstnání – Klatov – se stal jedním z mých nejmilejších a nezapomenutelných domovů.

S přibývajícímí léty u mne vzrůstal zájem o divadlo a profesionální dráhu mu věnovanou. S velkou radostí a potěšením jsem jako studentka klatovského gymnázia hrála v ochotnickém divadelním souboru a dokonce se přede mnou objevila reálná nabídka a možnost studovat na DAMU. Jen velmi nerada jsem vyhověla zamítavému postoji rodičů a zaměřila se na zcela jiný obor – též mne zajímavější – lékařství. I když pak moje následná práce ve zdravotnictví byla velice vyčerpávající, časově i obsahově náročná, našla jsem si přesto čas i na divadelní vyžití a dlouhá léta jsem hrála s vynikajícím radnickým souborem (byl i vítězem Jiráskova Hronova) a později douleveckým Propadlem, kdy tento soubor spolupracoval i s takovým umělcem, jakým byl Ladislav Pešek. (Měla jsem tu čest, že se spolu souborem se zúčastnil i on oslavy mé padesátky.)

Můj nástup po dokončení fakulty v roce 1959 do praktického života byl zcela přirozeně poznamenán nelibostí mocných nad mojí neústupností v otázkách víry a nesouladu s kladenými dobovými kádrovými představami a požadavky. Prošla jsem tak velkým množstvím nejrůznějších pracovišť, že by snad bylo jednodušší zjišťovat, na kterém z plicních a interních jsem nepracovala (FN Plzeň plicní, asi 10 let, a pak už jako internista ve Škodovické nemocnici, ve Škodových závodech jako závodní lékař na různých místech, v Městské nemocnici v Sadech 5. května, v OÚNZ Plzeň-sever, PK Nýřany, na psychiatrii v Dobřanech, v Městské nemocnici v Kotlíkovské ul. a nakonec několik let v Primavedu LDN.)

Nikdy jsem netoužila po kariéře, ale po poznání a pomoci druhým, takže časté změny zaměstnání mne svedly dohromady s mnoha skvělými lidmi, nejrůznějšími medicinskými způsoby a praxí.

V poslední etapě svého aktivního života po změnách v roce 1989 jsem se zapojila též do práce související se zcela novou formou péče o nemocné. Podílela jsem se na školení potřebných pracovníků a pomáhala organizovat profesionální ošetrovatelskou službu při

Diecézní charitě v Plzni. Určitý čas jsem též pracovala ve stacionářích Charity a spolupůsobila u zrodu a chodu Hospice sv. Lazara.

Současná těžká choroba a neúprosné stáří mne vyrazují již několik let z kterékoliv dřívější činnosti, takže mne posiluje již jen víra, láska a porozumění mého muže a mé nejbližší rodiny. (fpž)

(Terciářské listy MBS Plzeň prosinec 2014)

Miroslav Němec

Šimon Miroslav Němec (část I.)

Mirek Němec se narodil v červnu 1938, pokřtěn byl šest dní po svém narození, biřmován v roce 1965. Do řádu vstoupil před 45 lety v Plzni, profesní sliby složil v roce 1972 a přijal řeholní jméno Šimon. To je zhruba vše, co jsme se o Mirkovi dozvěděli z evidenční karty našeho společenství. A pak jsme ještě věděli, že vypomáhá jako kostelník v Lobzích v salesiánském kostele sv. Martina, v jehož blízkosti bydlí, a že ze zdravotních důvodů přišel téměř o hlas. I to je důvodem, že sice pravidelně přichází na naše společenství, dříve i vypomáhal u obřadu, ale málokdy si s někým povídá. Na doporučení Pavly a Karla jsme se proto domluvili s Lubošem, že Mirka navštívíme, abychom se o něm pro nás i pro vás dozvěděli více. A nelitovali jsme. Bylo to jako setkání s andělem. Františkánsky pokorný, milý a usměvavý. S minulostí, která jen potvrzuje jeho opravdový život po vzoru evangelia.

Mirek byl na naši návštěvu připraven, i když nás očekával až o dva dny později. Po mši u salesiánů nám doma při čaji nabídl již předem sepsaný příběh svého života (vložený do životů dvou blízkých osob), popis svého zatčení i fotografie Stanislava Maura, muže postiženého od narození dětskou obrnou a naplněného pravou vírou, jemuž Mirek hodně pomohl (jak se dále dočtete). V rozhovoru jsme se také dozvěděli, že řeholní jméno Šimon si zvolil podle Šimona z Kyrény, jenž pomohl Ježíši nést jeho kříž. Také Mirek svou službou pomohl nést kříž Stanislavu Maurovi.

Šimon znamená „ten, kdo slyší“. Mirek, ač příliš nemluví, dobře naslouchá hlasu Pána. (ajš)

Mirek Němec: Příběh mého života

Narodil jsem se 20. června 1938 ve Štáhlavech. Tatínek byl vyučený truhlář, ale v té době začal pracovat u ČSD. Maminka byla prodavačkou v konzumu. Pokřtěn jsem byl v neděli 26. června v kostele sv. Vojtěcha ve Štáhlavech. Křtil mě pan farář Karel Zajíček. Kmotrem mi byl strýček Mírek z Chválenic, tatínkův nejmladší bratr. Toho jsem měl moc rád a ten na mě měl po celý život dobrý vliv. V té době studoval v Praze na filosofické fakultě. Po válce dokončil studia a učil na gymnasiu v Bílině. Jeho touhou však bylo stát se knězem. Nastoupil do semináře v Olomouci a tam byl necelé dva roky. V roce 1950 seminář zavřeli. Vrátil se ke svým rodičům do Chválenic. Pracovat mohl jen manuálně na stavbách. Dojížděl do Ejpovic.

Na podzim r. 1953 byl zatčen a v lednu 1954 souzen spolu se sestrou Eliškou Chudáčkovou, Milenou Koulovou a ještě několika bratry a sestrami (tak zvané kroužky Katolické akce). Byl odsouzen na 3 roky. Byl vězněn v táboře „Svatopluk“ u Horního Slavkova. Domů se vrátil v r. 1955. Pracovat mohl zase jen manuálně. Podruhé byl zatčen začátkem března 1961 a souzen v červenci u Krajského soudu v Plzni spolu se sestrou Olgou Roztočilovou z Rokycan a odsouzen ke 4 rokům vězení za účast v organizaci Společenství vedeném Vladimírem Neuwirthem z Opavy (podvracení republiky). Byl vězněn ve Valdicích a propuštěn na amnestii v květnu 1962. To je tak něco o době, ve které jsem prožíval dětství a mládí.

Od strýčka Mírka jsem se dozvěděl, že v Doubravce žije od narození těžce ochrnutý, hluboce věřící muž, který svůj těžký kříž nese v duchu smírné oběti. Zatoužil jsem ho poznat osobně a být mu nějak užitečný. Příležitost se mi naskytla koncem roku 1967, když mě k němu dovedla paní Roztočilová z Rokycan.

Brzy jsme se duševně sblížili. Bratr Standa mě vyzval, abych mu pomáhal vyřizovat korespondenci s nemocnými. Tak jsem se stal jedním z pomocníků a pomocnic. Stáňa nemohl číst ani psát, ale měl úžasnou paměť a dopisy sám diktoval.

Brzy mi také sdělil, že je terciářem sv. Františka. Vyprávěl mi, že vlivem sester Apoštolátu

sv. Františka se seznámil s životem sv. Františka a stal se terciářem. Vyprávěl přesvědčivě, a tak jsem po tom brzy zatoužil i já.

O Velikonocích roku 1969 jsem byl v kostele P. Marie Nanebevzaté spolu se sestrou Liduškou Škodovou a Josefem Hružou přijat obláčkou do noviciátu. Obřad vedl tenkrát ještě veřejně P. Stanislav Juřík. Profesi jsme už potom skládali tajně v bytě Stanislava Maura do rukou P. Jiřího Mazance.

Začal jsem jezdit se Stáňou Maurem po plzeňských kostelích. Několikrát jsme byli na mši svaté v kostele sv. Jiří v Doubravce, ale nejčastěji jsme byli na osmé na mši svaté v kostele P. Marie Nanebevzaté. Po mši svaté jsme se šli občerstvit do nějaké jídelny (samoobsluhy). Většinou na náměstí do Slavie, nebo v mrakodrapu byla tenkrát také samoobsluha. Stáňa byl rád, že mohl být mezi lidmi.

Několikrát jsme byli také na pouti ve St. Plzenci. To mně pomohli vézt vozíček Petr Puchta nebo Milan Martínek. Na Svatou Horu jsme se dostali autobusem, to už měl nový vozíček. Pomohli mi ho vézt sestry Hana a Maruška Uhlířovy. Nejdlejší cesty jsme vykonali vlakem ve služebním voze. Byli jsme v Českých Budějovicích a v Praze. Do vlaku nám pomohli přátelé Ant. Axamit a Vladimír Janouškovec. V Českých Budějovicích nás čekala Liduška Marešová. Byli jsme v katedrále sv. Mikuláše a potom jsme navštívili v bytě sestru Gabrielu Lobkovicovou. Hezky nás přijala a pohostila. Potom jsme se vydali pěšky na hřbitov sv. Otýlie, kde jsme se pomodlili u hrobu pana biskupa Hloucha. Stáňa byl moc rád, že mohl vykonat tu cestu. Večer jsme se dostali do Plzně zase vlakem ve služebním voze. Na nádraží nás čekal Petr Kutek a ten Stáňu dovezl domů do Doubravky. Já jsem jel domů do Štáhlav.

Druhou cestu jsme podnikli zase vlakem ve služebním voze do Prahy. V Praze nás čekala s. Marie Pražáková na nádraží. Na mši svaté jsme byli ve 13 hodin v Týnském chrámu. Sloužil jí P. Reinberger. Po mši svaté také Stáňu pozdravil. Odpoledne jsme se vydali na pouť Prahou. Došli jsme až do katedrály sv. Víta. Kanovníci tam měli nešpory a nakonec šli průvodem do kaple sv. Václava za zpěvu písně Svatý Václave. Stáňa byl velmi dojat a často na to potom vzpomínal. Zpátky jsme se ještě zastavili v kostele sv. Voršily na mši svatou. Do Plzně jsme zase dojeli vlakem ve služebním voze. Petr Kutek nás zase čekal na nádraží a Stáňu odvezl domů.

Před Vánoci r. 1974 Stáňa i jeho maminka onemocněli chřipkou. Stáňu odvezli do nemocnice 20. prosince. V nemocnici byly zakázány návštěvy pro výskyt chřipky. Musel tedy žít v odloučenosti od své milované maminky a od svých četných přátel. Poslední týden před jeho úmrtím se podařilo P. Františku Klikovi, že se k němu každý den dostal a den před jeho úmrtím mě k němu také dovedl. Jeho maminka a jeho přátelé ho už nespátřili. Zemřel 9. ledna 1995. Pohřeb měl v kostele sv. Jiří v Doubravce 16. ledna ve 13 hodin. Dostavil se velký počet jeho známých a přátel.

Stáňův záslužný život a dnes tak věrnou vzácnou vytrvalost, pokoru a v nejtěžších zkouškách osvědčenou obětavou lásku jeho maminky vylíčil dojemnými slovy při mši svaté P. Hýža, který za ním mnoho let docházel a znal dobře jeho ušlechtilou duši i všechny tělesné strasti jeho i jeho maminky.

(Terciářské listy MBS Plzeň leden 2015)

Vzpomínka na Stáňu Maura

Při čtení Příběhu mého života od bratra Mirka Němce jsem si vzpomněla na jednu událost, kdy jsme často chodili ke Stáňovi Maurovi (bylo to v době začínajícího Pražského jara) a vyprávěli jsme mu o tom, co se již nyní po 2. vatikánském koncilu může v církvi dělat. Stáňa najednou toužebně říkal: „Já bych vám chtěl taky pomáhat.“ Vtom mě napadla myšlenka, kterou jsem s ním prohodila a poslali jsme do redakce Katolického týdeníku (v té době byl redaktorem P. Pavel Kuneš) nabídku nemocným, kteří by byli ochotni si se Stáňou dopisovat a společně prosit o sílu a obnovu církve podle 2. vatikánského koncilu. Stáňa měl radost a postupně začaly chodit dopisy na jeho adresu. Nejprve mu při čtení a psaní pomáhali jeho známí, většinou terciáři, a později Mirek Němec. Pro toto malé společenství jsme vytvořili „legitimaci“ se slovy: „Nejsem na světě sám se svým trápením. Nemocní trpí stejně a víc než já. Spojuji se s těmi, jejichž cílem je přátelství s Ježíšem a společně chceme plnit úkol, který nám svěřil Bůh. Víme, že nesením kříže a společnou modlitbou se můžeme stát podstatnou složkou apoštolátu a života tajemného těla Kristova - Církve.“ (Ze vzpomínek MUDr. Jiřiny Benigny Křížkové zapsala ajp.)

(Terciářské listy MBS Plzeň únor 2015)

Miroslav Šimon Němec (část II.)

V tomto textu navazujeme na článek v lednových Terciářských listech, v němž Mirek vylíčil vliv dvou osob na jeho směřování k Bohu a sv. Františku – svého kmotra Miroslava Němce a těžce postiženého Stanislava Maura, jehož doprovázel až k odchodu do věčného života. Nyní předkládáme další Mirkův příběh z 50. let minulého století. I to vypovídá o jeho svědomí a odvaze (zatčen byl za tvorbu a šíření letáků). (ajš)

Jak probíhalo mé zatčení

Byl pátek 4. února 1955.

Bydlel jsem tenkrát se svými rodiči v rodinném domku ve Štáhlavech. Bylo mi tenkrát 16 let a několik měsíců. Učil jsem se druhým rokem ve Škodovce v Doudlevcích. Večer po 21. Hodině zazvonil u nás zvonek. Tatínek šel otevřít. U domovních dveří stálo 5 mužů v civilu. Jeden z nich se tatínka zeptal: „Je doma Váš syn?“ – Po odpovědi: „Ano, ale už spí.“ – tatínka odstrčili a hnali se po schodech k pokoji, kde jsem spal. Vzbudili mě, řekli, abych se oblékl a že půjdu s nimi. Mým rodičům ukázali povolení od tehdejší krajské prokurátorky Dr. Brožové k domovní prohlídce, se kterou hned začali, zatímco dva z nich mě odváděli k autu. Byl jsem tak překvapen, že jsem se nezmohl téměř na slovo. Samozřejmě již několik dní předtím jsem měl

tušení, že se kolem mě něco děje. Ale že události dostanou takový spád, jsem nečekal.

Odvezli mě do Plzně na Charkovské nábřeží, a to už jsem si uvědomil, že půjde do tuhého. Odvedli mě do druhého patra budovy, postavili mě čelem ke zdi a řekli: „Tady čekejte!“ – Po nějaké době mě odvedli do místnosti, ve které mě přivítal menší, holohlavý, zavalitý muž v uniformě s hodností poručíka. První jeho otázka byla: „Víte, kde jste?“ – Já na to: „Ne, to nevím!“ – On řekl: „Tady je krajská správa Ministerstva vnitra.“ Potom mi přečetl něco v tom smyslu, že jsem povinen vypovídat, a začal výslech, který trval nepřetržitě celou noc.

Ze sousedních místností se občas ozval velký křik. Vytušil jsem, na koho to asi křičí. Jak jsem se dozvěděl, sebrali spolu se mnou také 3 mé kamarády spolužáky ze Štáhlav a také v bytech jejich rodičů dělali domovní prohlídky. Chlapce potom ráno posadili do auta, pohrozili jim, že nesmí o ničem, co zažili, s nikým mluvit a dovezli je ke štáhlavskému hřbitovu. Domů už museli dojít pěšky ... To jsem se ovšem dozvěděl až po svém propuštění na amnestii v květnu.

Během dopoledne v sobotu 5. února přišla do místnosti, ve které jsem byl vyslýchán, **dáma v kožichu**. Vyšetřovatel mě vyzval, abych vstal, že přišla paní prokurátorka a sám k ní byl velmi uctivý. Měl jsem tedy tu čest osobně poznat proslulou prokurátorku Dr. Brožovou. – Ta se zatím posadila ke stolu a pročetla si protokoly z mého výslechu. Potom se na mě obrátila, přečetla mi, že je na mě uvalena vazba a abych to laskavě podepsal, jinak že můj případ půjde do Prahy. – A tak jsem podepsal, že souhlasím s uvalením vazby ...

(Terciářské listy MBS Plzeň únor 2015)

Jana Vlnářová

Svůj život věnovala hře na varhany – sestra Jana Antonie Vlnářová (1. část)

V pátek 30. ledna 2015 jsme s Lubošem Kolařem navštívili sestru Janu, naši věrnou varhanici, kterou při mši svaté vnímáme jen ve skrytu kůru, a při setkání ve farním sále je to ta tichá paní u dveří, vždy v sousedství Mirka Němce a své kamarádky. Měla teď významné životní výročí, ale ve své skromnosti si nepřála, abychom o něm mluvili. Překvapila nás svou výmluvností a smyslem pro humor. Na otázku, jak se dostala k františkánům (tím jsme mysleli, jak se stala terciářkou), nám pohotově odpověděla, že jenom sešla po schodech kostela a už tam byla. A že není dominikánskou terciářkou, za to prý může její nevzdělanost. Proto prý je u františkánů. Prostě s Janou je legrace.

Má ale také dobré srdce. Stará se o opuštěné kočky na Doubravce. Ty divoké krmí na tzv. krmelci, občas nějakou odchytne, doma ji zcivilizuje a pak jí najde někoho, kdo si ji převezme do péče. Někdy se to ale nepodaří, zrovna teď má doma tři převychované kočky, které jsou bez „páníčka“. Přesto o nich rezolutně prohlašuje, že tyhle nejsou její. Mluví o jejich zvycích ale tak laskavě, že jí to nelze věřit. Obzvlášť příběh o náhlém obrácení divokého kocourka, který – když už si s jeho nezvládnutelností nevěděla rady a poručila ho do výchovy svatého Františka – se s ní přišel náhle pomazlit, je až k nevíře.

A co nám o sobě řekla?

Narodila jsem se před válkou v Plzni – Doubravce. Děda měl velké hospodářství se třemi baráky, bydleli tam jeho synové a dcery, ale to trvalo jen do roku 1945. Poznala jsem tam Stáňu Maura, bydlela jsem v ulici Pod Chlumem. V roce 1945 byl nálet, zahynula při něm má kamarádka. Večer jsme ještě byly spolu na procházce. Vlnářových usedlost to minulo, spadly tam dvě bomby – jedna na dvůr, druhá do ulice. Neudělaly velké škody, jen okna a nějaké krovky, měli jsme díru ve stropě. Táta měl zahradu tam, jak bydlí Věra Lodrová. Měl tam garáže a cementářství, dělal pomníky, dlaždice, schody. Tehdy jsme dostali povolení, že si u cementárny můžeme postavit barák, jen dvě místnosti. Bylo mi tehdy 15 let. Pomáhali nám sousedé, když jsme stavěli.

U františkánů byla charita, byly tam sestry, jak je knihkupectví. Mívaly exercicie, vychovávaly nás. Jezdily jsme třeba do Teplé, do Plané. Abychom při cestách oklamaly komunisty, zpívaly jsme budovatelské písně. Po válce jsem dva roky chodila do rodinné školy. Jednou jsem četla v Katolických novinách, že se přijímají adeptky na vyučování náboženství. Pořádali to dominikáni z Litoměřic, udělali odbočku v Holýšově – školu svaté Zdislavy. Chtěla jsem jít na katechetku, kdežto sestra (jeptiška) chtěla, abych šla přímo do kláštera. Já jsem ale

byla sama, musela jsem se starat o rodiče a také jsem chtěla svobodu. Tak jsem se tedy dostala do Holýšova, bylo tam třicet děvčat, hlavně z Moravy, také Miluš Bernášková, byla na biskupství v kanceláři. Ta ale nešla nikdy vyučovat, nestihla to. Já jsem učila katechismus ... Rok jsem byla v Holýšově a přijel vikář Resl ze Starého Plzeňce a prý že nějaký plzeňský katecheta dal policajtní facku a zavřeli ho. Žádal tedy v Holýšově o katechetku a dali mu mě. Děkan Štefek mě přijal do Vejprnic, měla jsem také Tlučnou, Křimice, Vochov ... Holýšovská škola byla na tři roky, já jsem tam byla jen jeden rok, co se člověk sám nenaučil, to nevěděl. Dostala jsem kanonickou misi a od nového školního roku jsem nastoupila. Jezdila jsem tam na kole, byla jsem hodně vyčerpaná. I osm hodin denně jsem učila. Táta mi pak koupil motorku. Jezdila jsem tam a policajti si mě pletli s chlapem, měla jsem kuklu.

V roce 1954 jsem byla „vysvobozena“ – bylo zrušeno náboženství. Ředitelé škol mi totiž dělali schválnosti, štváli děti proti mně. Napsali mi tehdy lejstro, že se uplatním na jiném pracovišti, ale nikam mě nechtěli vzít jako dceru živnostníka a katechetku. Tátovi ale přitom zrušili živnost, dělal pomníky u Václava. Přistavěli jsme si jednu místnost u toho našeho domku na Doubravce. V normální době by to šlo učit, tehdy ne. Onemocněla jsem se srdcem z vyčerpání, stresu, námahy, měla jsem zánět osrdečníku. Jezdila jsem třeba i dvakrát denně do Vejprnic - učit a večer znovu hrát na varhany, chodila jsem k sestřím do hudebky u Pekla, nejdříve na housle, pak na piano, trénovala jsem u tety. Pak jsem přešla na varhany, nejdříve ve Vejprnicích, pak v Křimicích. Mše bývaly na zámku u Lobkoviců. Táta tam se mnou jezdil, měl harlejkou s lodičkou. Melichar, varhaník z Vejprnic, dělal fóry s hraním, ale když jsem mu začala konkurovat, začal zase chodit. Tak jsem začala hrát v Doubravce u Jiřího. Varhaník Rybák byl duševně chorý, měl padoucnici a dělal nepřístojnosti. Když dal facku kostelníkovi, farář ho vyhodil. Šel pak do Litic, Pernarce, Erpružic ... Od té doby jsem hrála u svatého Jiří. Zнала jsem se od jeptišek také s Jindrou Ptákovou, pak je zrušili. Znali jsme se od vidění, ale nescházeli jsme se.

Z protekce jsem se dostala na tři roky do Pohřební služby u Černé věže. Dostávala jsem 500 Kč, to byl nejnižší plat, ale táta mě uživil. Po třech letech u Pohřební služby mi ředitel vynadal a řekl, že by byl nejradši, kdybych opustila jeho podnik. Musela jsem jít pryč. Táta si vzpomněl, že jeden jeho známý, Filip, dělá na poště a táta mu dělal garáž. Šla jsem se tedy ucházet o místo listonošky. Na poště mě dali do „převodů“. Nevěděla jsem nejdřív, co to je – že by do kola? Ale udělala jsem si poštovní kurz a pak jsem tam pracovala 18 let, až jsem se stala vedoucí. Bylo tam dvacet žen, psalo se na počítačím stroji, převáděly se peníze na podniky. Musela jsem „třískat“ do stroje fůru hodin. (ajš)

Z Janiných míst nejoblíbenějších – za klávesami u sv. Jiří

(Terciářské listy MBS Plzeň březen 2015)

Svůj život věnovala hře na varhany – sestra Jana Antonie Vlnářová (2. část)

Tehdy mě oslovili Těthal a Špelina, zpěváci. V Nýřanech postavili kremaci a sháněli varhanici. Začala jsem jezdit skoro každý den na pohřby, v práci jsem pak byla jen šest hodin. Na poště mě nepronásledovali, byla jsem vedoucí, nemusela jsem se nikoho ptát. Měla jsem tehdy 50 kostelů, dělala jsem od 6 do 12 hodin, pak jsem jezdila po pohřbech či na svatby. V Nýřanech v obřadní síni byly pohřby denně, ubylo, až když povolili pohřby bez obřadu. Jiras hrál na housle, jezdila jsem s nimi autem, nebo pak svým moskvičem. Hugo Pittel z Dobřan, ten nás honil, s Ernou Čapkovou; do Chotěšova jsem jezdila na mši i v neděli odpoledne ...

Maminčin bratr byl lékař, prodal nám své auto, starou taturu. S tou jsem začínala jezdit, řadilo se s meziplynem. Pak jsem měla 15 let moskviče. A pak jsem si koupila zánovního trabanta, ale už ho také nemám.

Někdo na mě spáchal atentát, dlouho jsem se pak bála jezdit. Měli jsme chatu se zahradou u Rokycan. Mami byla nemocná na srdce. Vyhodili nás tehdy z Doubravky, koupili jsme barák v Republikánské ulici, museli jsme ho nahodit, ale táta si ho už neužil, zemřel čtyři roky po nastěhování. U chaty jsme měli zahradu 22 arů, padesát stromků k prořezávání. Příbuzní z Prahy tam jezdili na víkend, my jsme ale chodili do kostela, tak jsme tam neděle trávili jen částečně. Pak už jsem tam jezdila sama. Ale k tomu atentátu – jela jsem z chaty po obědě, do Ejpovického kopce nahoru od Rokycan. Když už jsem byla skoro nahoře, vyjelo proti mně do protisměru sportovní auto, velká rána, říkala jsem si, jed' dál, doma se podíváš, co to bylo. Někdo se před tou ranou vyklonil z auta, měl něco v ruce. Čelní sklo se rozpraskalo, nebylo vidět, proti mně ve skle otvor. Neviděla jsem na cestu. Když jsem přijela do Plzně, řekli mně na plzeňské SNB, že to byl jiný okres a že jsem měla pronásledovat útočníka. Dodnes nevím, kdo mně to provedl, zda komunisté či příbuzní kvůli baráku. Stalo se to asi v roce 1984. Také mně v ten čas pořád nešel telefon, jestli mě odposlouchávali? Kolem mě se děly samé intriky a narafičené věci.

Na poště už jsem toho po nějaké době měla dost, samé ženské, pořád plnit plán. Přišel Antonín Hýža, že nemá varhaníka, Šlajs že mu nechce hrát, že by přišel o místo. Abych mu šla večer hrát do kostela. Tak jsem se rozhodla, že půjdu z pošty, budu chodit na pohřby a hrát do kostela. Pošta mě nechtěla pustit, musela jsem mít tři potvrzení, že se starám o matku. Od 1. 1. 1977 mě pustili z pošty a mami zemřela 5. 1. 1977. Zůstala jsem sama. Udělala jsem pohřeb a šla jsem hrát k Hýžovi. Dostala jsem 500 Kč měsíčně, a to jsem hrála každý den a v neděli třikrát; na poště jsem měla 1.200 Kč. Ale vydělala jsem si na pohřbech. Já ale nehraji pro peníze, je to můj koníček. Hrála jsem u dominikánů, pak tam začal hrát kluk od Steinerů, teď je ale mrzák. Byl nadaný, hned to uměl zpaměti. Pak jsem měl potíže s Hýžou a odešla jsem do Rokycan, jezdila jsem s Ernou. Tam ta varhanice byla stará, každé pondělí jsem chodila hrát na Vršíček. To už ale pak byl Hýža u redemptoristů.

Nikdy jsem neopustila nedělní mše u Jiřího, maximálně mě někdy střídá Anička Srbová. Je o 10 let mladší, ale nevím, jak dlouho to vydrží.

Nechtěla jsem se vdávat, ale nechtěla jsem ani do kláštera, nesnáším nesvobodu. Chtěla jsem do řádu, ale chtěla jsem být doma. Seznámila jsem se s knězem P. Králem, ten mi nabídl vstup k dominikánským terciářům, ale nesměla bych tam nosit ty světlé šaty (*smích*). Kázal tam P. Lukáš, pěkně kázal. Objevil se u mě na poště a zeptal se mě, zda bych nechtěla k nim do 3. řádu. Nebyla jsem rozhodnutá, ale nechtěla jsem k dominikánům, protože jsem s nimi měla nějaké neshody. Měla jsem tehdy v nájmu Šaškovou, Milfortovou, ty tam byly. Lidé mě pomlouvali, že beru za hraní 500 Kč za mši, že jinak nesáhnu do varhan, já bych tam byla radši nešla, ony tam jsou samé intriky. A pak mi řekl P. Lukáš, že jejich řád je pro učence a já nejsem učená, tak abych k nim nechodila. A tak jsem mohla k františkánům.

Ke svatému Jiří přišel P. Mazanec, tak jsem se ho zeptala a on na to, že se zeptá P. Juříka. No, tak ji vem, řekl Juřík. P. Mazanec přišel k nám do bytu, dal mi knížku, abych si četla, a že mě za rok můžou vzít. Říkám, já chci hned. Ale on, že to nejde, až za rok. Vstoupila jsem, ale nechtěla jsem se scházet s jinými, kvůli komunistům, i kvůli tomu, že jsem chtěla být taková poustevnice. Nechodila jsem na ty schůze. Teď chodím, ale skrz to hraní. Až když začal chodit Mirek Němec, ten mě tam přivedl. Už nedodržuji samotu.

A my jsme Ti za to, Jano, vděční. (ajš)

Jindřiška Ptáková

„U Ptáků se nikdy nehádají“

(Ze vzpomínek sestry Jindřišky Paschaly Ptákové, OFS)

„U Ptáků se nikdy nehádají,“ tak charakterizovali rodinný život manželů Jindry a Vaška Ptákových jejich sousedé. Václav byl pracovně i církevně často značně vytížen, jezdil na montáže třeba i na Slovensko, hodně času věnoval obnově kyjovské kaple, při obnově III. řádu sv. Františka v Čechách sjezdil v 90. letech celou republiku. Jeho manželka se tak často musela starat – navíc při náročné práci zdravotní sestry – o jejich tři děti a Václavovu maminku sama. Nedá ale na svou tchýni dopustit. „Dobře jsme si rozuměly,“ říká Jindřiška. I když byla maminka v závěru života upoutána na invalidní vozík, zůstala platnou a milovanou členkou rodiny. Své dobré rady nevnucovala, snažila se pomoci s přípravou jídla či štepováním ponožek. Vašek kvůli jejímu vozíku chtěl v domě odstranit práhy (nakonec je nahradil jen nízkými překližkovými). Maminka říkala: „To je zbytečné, já se *rozprudkuji* a snadno to přejezu.“ Ta vzpomínka Jindřišku zase rozesmála.

Jak byla Jindřiška oslovena sv. Františkem z Assisi? V 5. třídě ji její školní katechetka Boženka Kubaňová dovedla – podobně jako i jiná děvčata - do domečku sester z Apoštolátu sv. Františka (nacházel se u plzeňského kostela Panny Marie Nanebevzaté na místě dnešního Karmelitánského knihkupectví). Jindru velmi ovlivnila sestra Alexandra, která se starala o staré lidi. Začala Jindru brát s sebou a časem jí předala péči o jednu babičku a postupně další dvě tři. Od roku 1946 začala Jindra studovat zdravotní školu (a její dvě kamarádky gymnázium a obchodní akademii). Běžný školní den jim začínal ranní mší ve františkánském kostele v 6.00 hod., pak odcházely do školy. V ten čas také Jindra a její kamarádky založily dívčí skautský oddíl a každý rok jezdily s děvčaty na Lomeček (poutní místo Lomec u Vodňan), po dohodě s panem farářem tam spaly na půdě a starší děvčata pomáhala při žních.

Tehdy v Jindře uzrálo rozhodnutí vstoupit po maturitě do Apoštolátu sv. Františka. Na doporučení františkánského P. Remigia Janči vstoupila proto již v 16 letech, a to 31. 8. 1947, do III. řádu sv. Františka a 26. 12. 1948 složila profesní sliby.

Jindřiška nám ještě prozradila, jak tehdy probíhala shromáždění plzeňských františkánských terciářů. Scházeli se jedenkrát měsíčně v tzv. zpívárně, což byla větší místnost vpravo před vstupem do ambitů kláštera (po rekonstrukci fary a kláštera tento prostor zanikl). Při shromáždění nejdříve zpívali, pak měl pater promluvu a na závěr se všichni pomodlili. Žádná pohoštění – jak jsme nyní zvyklí – se nekonala. Někdy se také setkávali v ambitech kláštera nebo při pobožnosti v kapli sv. Barbory. Také jsme se dozvěděli, že františkánští terciáři nosili na znamení příslušnosti k Řádu pod oděvem tenké cingulum s uzly a škapulíř v hnědé barvě františkánského hábitu.

Netušila ale, že společenský vývoj jí nedovolí pokračovat v jejím záměru stát se sestrou Apoštolátu sv. Františka. Zásahem Státní tajné bezpečnosti byli na začátku padesátých let deportováni nejdříve plzeňští františkáni a poté byla ukončena i činnost plzeňského Apoštolátu sv. Františka. Sestřičky dále pokračovaly ve svém poslání jako civilní pracovnice v různých zdravotnických a sociálních zařízeních.

Pro Jindřišku pak víceméně na dlouhý čas skončil organizovaný františkánský život. Na památku jí zůstala tzv. Řeholní kniha, kterou nám ukázala a v níž je potvrzena její obláčka i profes. Zaujalo nás požehnání od P. Remiga (jak mu říkali) v závěru knihy: „ + + + Nikdy si nevybírej kříž, vždy jej přijmi oddaně, radostně, pevně, jak Ti jej Pán naloží. K tomu žehná P. Remig.“

Posilou ve víře se jí stalo manželství s Václavem, který se vrátil z komunistického vězení. I on byl již tehdy františkánským terciářem (skládal sliby v roce 1951 a 1952). Za minulého režimu bylo těžké organizovat duchovní život, či se jej jen účastnit. Přesto se našly různé možnosti. Oba byli aktivními členy Sokola a podíleli se na organizování různých akcí pro děti. V 80. letech se začali účastnit duchovních obnov P. Aleše Zlámala na faře v Bukovníku u

Sušice, kterou měli pronajatu manželé Jitka a Pavel Polívkovi z našeho společenství. Obnovy se konaly jednou za čas v sobotu či v neděli odpoledne, Ptákoví tam dojížděli autem.

Zeptali jsme se Jindřišky, jak se seznámila s Vaškem. Prý za to mohla Vaškova sestra, s níž se znala od sestřiček z Apoštolátu. Z manželství mají tři děti – dva syny a dceru - a osm vnoučat ve věku 25, 25, 22, 20, 20, 19, 18 a 8 let. Určitě se i na ně přenesl Jindřiščin a Vaškův pokoj a radost. Už třeba jen v tom, že se dvakrát ročně celá početná rodina jejich dětí setkává na společných týdenních dovolených a o Vánocích v rodném domě.

Jindra se rozhovoru bránila, tvrdila, že nic výjimečného, o čem by se dalo psát, neprožila. Ale právě to, jak věrně a pokorně následuje i se svými bolestmi vyššího věku Pána Ježíše po způsobu sv. Františka je pro nás velkou inspirací. Jindřiško, děkujeme. (ajš)

(Terciářské listy MBS Plzeň září 2015)

Anna Kroyová

Naše Anička Kroyová

Naše tichá sestra Anička nás opustila. Částečně již na jaře tohoto roku, když byla hospitalizována, trvale pak ve čtvrtek 10. 12. 2015. Několikrát jsme ji za tu dobu navštívili – v Dobřanech a pak v Mirošově. Při poslední návštěvě přijeli Pavla, Jindra, Karel a Václav pozdě, den po jejím úmrtí. Při všech návštěvách jsme vnímali, že Anička je již na cestě od nás, k Pánu. Slábl jí hlas, pomalu odpovídala a musela si odpověď chvíli rozmýšlet. Přesto se dokázala připojit k modlitbám a také mše v nemocničním kostele, sloužené Otcem Bonim, se pozorně zúčastnila. I smysl pro humor ji přes všechny těžkosti neopustil, usmála se, když se Danka nechtěla při návštěvě posadit a zdůvodnila to tím, že má malé nohy a ty bolejí méně.

V Dobřanech byla Anička asi půl roku, její syn jí vyjednával přemístění do domova Harmonie v Mirošově. Když jsem se byl za ní 16. 10. podívat, sestřička mi řekla, že už je Anička v Mirošově. Přáníčko s pozdravem ze společenství a čokoládou jsem jí nemohl předat. Děkuji Karlovi, že spolu s Pavlou a Janou byli pak za Aničkou v Harmonii. Z této návštěvy přivezli poslední dvě Aniččiny fotografie.

Z naší evidence jsem se dozvěděl, že Anička Kroyová, za svobodna Šuldová, k nám do Plzně přišla z jižních Čech. Narodila se 17. 7. 1930, sedm dní nato byla pokřtěna, biřmování přijala v roce 1944. Dětství a mládí strávila zřejmě v Heřmani (okres České Budějovice). Františkánskou terciářkou se stala již v říjnu 1951 a přijala řádové jméno Pavla. Do roku 1953 byla v budějovickém společenství, do roku 1958 pokračovala v Jindřichově Hradci. Své členství v SFRČ obnovila v říjnu 2005 v našem plzeňském společenství. Velkou část života patřili k jejím přátelům Jindřiška a Vašek Ptákoví, od nichž jsme se dozvěděli další informace o Aniččině životě. Po příchodu do Plzně pracovala nejdříve v pivovaru, ale při zaměstnání vystudovala a až do důchodu pracovala jako zdravotní sestra ve škodovácké, později Mulačově nemocnici. Její syn Pavel je psychologem v Praze.

Poděkoval jsem dobřansko-litickému faráři P. Martinu Váňovi a jeho spolupracovníkům, kteří Aničku v Dobřanech vícekrát navštívili s Eucharistií.

Víme, že nám Anička bude chybět. Je toho mnoho, co nám nesdělila. Snad jí její zdravotní oslabení v závěru života nedovolilo příliš vnímat těžkosti stáří a osamění. Věříme, že ji náš Pán přijal s otevřenou náručí.

Dobrotivý Pane Ježíši, prosíme, dej Aničce věčný pokoj. (jaš)

(Terciářské listy MBS Plzeň prosinec 2015)

Jitka Polívková, Pavla Ženíšková a Ludmila Kučerová (tři rozhovory) – 1. část

Jitka Polívková

Tři sestry I.

Nenechte se zmást podnadpisem, nejde o žádný odkaz na divadelní hru Antona Pavloviče Čechova. V našem společenství máme tři sestry, výrazné osobnosti, které výrazně ovlivňují naše směřování a inspirují nás příkladem svého života z víry. Všechny tři v loňském roce oslavily významná životní výročí, a proto jsme je poprosili o několik odpovědí, které postupně v TL uvedeme.

V pořadí výročí byla první **Anežka Jitka Polívková**, proto jí také dáme první slovo. Narodila se 10. dubna 1950, v týž den byla pokřtěna a k biřmování přistoupila 22. 9. 1974. Do noviciátu vstoupila 9. června 1983, profesní sliby složila 10. června 1984 do rukou P. V. Zlámala OFM. Dlouhá léta se v našem společenství starala o pokladnu a kroniku, v letech 2009 – 2013 byla formátorkou našeho MBS.

Jitce jsme položili tuto směs otázek a námětů: „*Tvůj život v kostce, výhry či prohry, rodina, studia, zaměstnání ... / Cesta k víře, kdo Tě provázel či přivedl, Tvůj život v církvi v nesvobodě režimu ... / Proč svatý František a jeho spiritualita? Čím Tě posiluje společenství bratří a sester? / Jak se slučuje zasvěcený život s životem ve světě, v čem spatřuješ své povolání, poslání ...*“ Odpovědi se zhostila v souvislém textu takto:

Narodila jsem se v téměř nevěřící rodině. I když jsem byla pokřtěna ještě v den narození, žila jsem 18 let „ladem“. K aktivnímu životu z víry mne přivedl až Pavel (pozn.: manžel). Po studiích na chemické průmyslovce jsem se dost brzy vdávala a radost z nového rozměru života se odrážela i na výchově dětí. Ráda jsem s nimi chodila na „slovíčko“, které bylo místo výuky náboženství. Doplňovala jsem si chybějící znalosti a mohla jsem o probíraných věcech mluvit se syny (Maruška byla ještě v kočáru), a tak jsme si vše společně opakovali. To trvalo celých sedm let a pak jsem nastoupila do zaměstnání na Lékařskou fakultu v Plzni. Tam jsem pracovala 10 let v nukleární laboratoři a potom jsem přešla na Státní úřad pro jadernou bezpečnost, kde jsem měla na starosti radiační zátěž v civilní zástavbě a zubní RTG.

Za komunismu bylo dost zásadních příkladů, o kterých bylo všem jasné, že jsou špatné, a tím se člověk snáze orientoval. Uvedu jeden příklad. Na lékařské fakultě bývalo celofakultní školení o ničem. Když jsem se pomodlila růženec a napsala nákup, přemýšlela jsem, kolik by se za tu dobu dalo udělat práce a dobrých skutků. To bylo vodítkem k tomu, že si nechci na nic hrát ani na veřejnosti, ani před sebou. Jako absolutní protiklad toho školení jsem našla sv. Františka, který nemluvil o pomoci, ale pomohl... Když jsem to řekla Pavlovi, okamžitě souhlasil s následováním sv. Františka. Byl tu ještě žijící vzor - Jiří Mazanec OFM a další.

Co se týká života v totalitě, ale i po ní, je nezbytně nutné stavět lidem morální mantinely. To když se v pracovním procesu povede, pochopili jste, o co v řádu jde. Být brzdou těm, kteří žádnou nemají, být dobrem těm, kteří nevědí, co to slovo znamená, a dávat naději těm, kteří se plácají v životě a jen svou vlastní silou obtížně zvládají záludnosti života. To vše má však jeden velký háček. Musíte být pravdiví, jinak nezískáte důvěru, a tím pádem vás nikdo nebude brát vážně.

V řádu jsou mi posilou příklady františkánských svatých – to jsou ty zaručené vzory, které dost nevyužíváme. Je až udivující, jak málo (ne-li vůbec) o nich mluvíme na společných setkáních. Nebylo by úplně od věci, aby si na každé setkání někdo (na střídačku) připravil nějaký příběh o nějakém svatém ze všech tří řádů.

Ještě jedna maličkost. Svatý František se rád modlil o samotě a v tichu, pak za ním přicházeli lidé a on jim měl co říci. Napřed musí být důkladná modlitba, pak z nás vypadne něco hodnotného, jinak budeme plácát věci laciné a jalové. A tady bych si dovolila citovat našeho zesnulého bratra Němce, který toho nikdy moc nenamluvil: „Smutný františkán je jako vodník –

neexistuje; a moc upovídaný františkán je zbytečný františkán, protože nepochopil, o co v řádu jde. Má však šanci, že ho někdo dobrý povede cestou sv. Františka.“ A to bych přála nám všem. (ajš)

(Terciářské listy MBS Plzeň únor 2016)

Jitka Polívková, Pavla Ženíšková a Ludmila Kučerová (tři rozhovory) – 2. část Pavla Ženíšková

Tři sestry II.

Druhou sestrou, která – ač to při její stále čínorodosti je k neuvěření – 4. 12. 2015 oslavila významné životní výročí, je **Františka Římská Pavla Ženíšková**. Narodila se v posledním roce 2. světové války. Přesně v tento den, ale o 10 let později, se narodila také Lidka Kučerová, té dáme slovo o měsíc později.

Pavla vykonávala po tři období službu ministryně našeho bratrského společenství a mám jí hodně zač děkovat. Právě ona mnohé z nás přivedla do noviciátu a k profesním slibům, vdčíme jí za mnohé, především ale za příklad nezištné pomoci a vysokého nasazení na duchovní cestě.

Pavlo, jaký byl a je Tvůj život v kostce, výhry či prohry, rodina, studia, zaměstnání ...?

Mohu říci, že tento úkol - něco o sobě psát - je pro mne těžší, než o tom jen mluvit. Odkládám to na Popeleční středu a беру to jako pokání.

V žalmu 90 se píše: „*Počet našich let je sedmdesát roků, jsme-li při síle, pak osmdesát, ... kvapem uplynou a v letu odcházíme.*“ Zpětně, i já probírám svých sedmdesát let a mohu jen děkovat Pánu. Vše, čím jsem procházela od svého narození, bylo velkým Božím obdarováním. Narodila jsem se v malém domku ve vesničce, kde je dvanáct obydlí, v krásném kraji u Manětína, jako třetí dítě. Moje starší sestra však žila jen půl roku, pak se narodil bratr, kterého si Pán v jeho 53. roku náhle povolal k sobě. Ještě mám o šest let mladší sestru. Do kostela jsme měli hodinu cesty tam a hodinu nazpátek. Ještě mi nebylo šest let a začala jsem chodit do školy v Manětíně. Střední ekonomickou školu jsem studovala v Plzni. Po maturitě jsem nastoupila na umístěnku do Pozemních staveb na ředitelství jako účetní. V roce 1969 jsem se vdala, více let jsem pak pobývala doma s dětmi. Máme dceru Káju a syny Pavla, Ondřeje a Marka. V roce 1983 mně bylo nabídnuto Lídou Kučerovou, která nastupovala na mateřskou dovolenou, zdali bych nechtěla pracovat ve Fakultní nemocnici na anesteziologicko-resuscitační klinice v sekretariátu pana docenta Fessla. Bylo to pro mne velice zajímavé pracoviště, na které ráda vzpomínám, a děkuji za ně Pánu. V roce 1993, kdy bylo vytvořeno Plzeňské biskupství, nastaly změny i ve farnosti sv. Bartoloměje. Byla jsem požádána o práci jako pastorační pracovnice. Od roku 2010 pracuji v charitních zařízeních jako pastorační asistentka.

Jaká byla tvá cesta k víře, kdo Tě provázel či přivedl, Tvůj život v církvi v nesvobodě režimu ...?

Celým životem jsem měla možnost poznávat lidi, kteří mne ovlivňovali a mou touhu po duchovnu bohatě naplňovali, za což jsem Bohu nesmírně vděčná. Nejen rodiče, velice skromní, žijící z víry, ale v době dospívání a mého vzdoru byl pro mne autoritou pan děkan Wonka v Manětíně, ale také školská sestra de Notre Dame v Javorníku ve Slezsku, s kterou jsem si nejdříve písemně dopisovala a pak tajně za ní jezdila. V podnájmu, jsem měla možnost opisovat mnohé dokumenty z II. vatikánského koncilu, různé promluvy zachycené z cizího vysílání.

Plzeň měla velké štěstí na výborné kaplany (P. Pavel Kuneš, P. Ing. Josef Mixa, P. Jiří Skoblík, P. Richard Scheuch, P. Aleš Opatrný, P. Vladimír Vyhlídka a hlavně P. Jiří Mazanec OFM, P. Stanislav Juřík OFM a později P. Michal Pometlo OFM a další), kteří mne a později i nás oba s manželem Karlem formovali. Byli to naši opravdoví přátelé, kteří s námi nesli problémy a těžkosti různých druhů. Ale velkou posilou v minulém režimu byla také pro nás společenství rodin, kdy jsme se setkávali na různých místech, abychom nebyli nápadní, jezdili na víkendové rekolekce na fary, na společné dovolené s rodinami a vzájemně se nejen modlitbami podporovali.

Proč svatý František a jeho spiritualita? Čím Tě posiluje společenství bratří a sester?

Bratři františkáni nám ukazovali život ve společenství, seznamovali jsme se s jejich přáteli, skrze ně jsme se přibližovali k sv. Františkovi. P. Michal nám nejvíce pomohl v našich nejistotách a nerozhodnostech a přivedl nás až ke vstupu k františkánským terciářům v roce 1985. Poznali jsme otevřené společenství, svědčili nám o radosti, objevovali jsme, že život ve společenství je skutečným praktikováním evangelia.

Jak se slučuje zasvěcený život s životem ve světě, v čem spatřuješ své povolání, poslání ...?

Žít evangelium je primární snaha zasvěceného života a na to máme celý život - hledat Ježíše ve svých bratřích, všude, kde se nacházíme. A mít před očima život sv. Františka, prosit jeho o pomoc, abychom pochopili radost z evangelia, to je pro nás nabídkou, jak začínat každý den nově.

Chceš se, Pavlo, na něco zeptat Jitky a Lidky?

Vzhledem k tomu, že se s Lidkou a Jitkou léta znám, nenapadá mne nic, na co bych se chtěla zeptat. Spíše - mohlo mezi námi někdy vzniknout nedorozumění, které mohlo být mnou zaviněné, a pak bych byla ráda, aby mi to bylo odpuštěno.

Prosím Pána slovy Ž 90: „*Nauč nás počítat naše dny, ať získáme moudrost srdce.*“ Ke chvále Boží. (jaš)

(Terciářské listy MBS Plzeň březen 2016)

Jitka Polívková, Pavla Ženíšková a Ludmila Kučerová (tři rozhovory) – 3. část Ludmila Kučerová

Tři sestry III.

Třetí sestrou, která vloni oslavila významné životní výročí, je **Marie Františka Ludmila Kučerová**. Narodila se 4. prosince 1955 a my jsme se jí zeptali podobně jako Jitky Polívkové a Pavly Ženíškové.

Lidko, Tvůj život v kostce, výhry či prohry, rodina, studia, zaměstnání ...

Narodila jsem se v 7 hodin ráno na první neděli adventní v Domažlicích, zrovna když prý z věže tamního arciděkanského kostela Narození Panny Marie trubači hráli píseň „Z nebe posel vychází“. Zde jsem také žila až do svých pěti let. Mám dva sourozence, starší sestru a mladšího bratra. Vystudovala jsem zdravotní školu a začala pracovat na resuscitačním oddělení ve Fakultní nemocnici v Plzni.

Svého manžela jsem poznala na lyžařském výcviku, kde on byl jako instruktor a já jako zdravotnice. Máme pět dětí a šest vnoučat. Po revoluci jsem v roce 1992 s paní doktorkou Klečatskou a s Maruškou Benešovou založila Charitní ošetrovatelskou službu. Od té doby jsem svůj život zasvětila charitě.

Jaká byla tvá cesta k víře, kdo Tě provázel či přivedl, Tvůj život v církvi v nesvobodě režimu ...

První semínka vztahu k Bohu mi do srdce vložila moje babička Barbora, která mě v Domažlicích vodila každé ráno do kostela a u které jsem také trávila hodně času. Rodiče nás sami učili katechismu, četli jsme doma společně pravidelně Bibli a další náboženskou literaturu, společně jsme se modlili – učili nás modlit se vlastními slovy. Až když jsem v roce 1968 začala chodit na náboženství, poznala jsem více věřících vrstevníků jinak než od vidění z kostela. Později nás s manželem pozvala Maruška Váňová do modlitebního společenství, které nás hluboce oslovilo. Hlavním duchovním formátorem pro nás byl P. Michal Pometlo OFM. Jemu vděčíme nejen za duchovní vedení, ale i za čistě lidsky moudrý přístup k celé naší rodině, že přežila všechny nejasnosti našeho mladého manželství a vychovatelství... Je pro nás dosud velkým vzorem, příkladem i rádcem. Když nám nabídl, jestli bychom se chtěli stát přáteli sv. Františka, můj muž pravil, že pokud se máme takto přiblížit sv. Františkovi, tak už pořádně, cestou vstupu do třetího řádu. Já byla samozřejmě ráda, neboť pro mě byli jeho členové velkým

vzorem. Vstoupila jsem do rodiny, kde cítím, že jsem přijímána, kde vím, že se za mě všichni modlí a já za ně. Jsem vděčná.

Jak se slučuje zasvěcený život s životem ve světě, v čem spatřuješ své povolání, poslání ...

Sv. František a jeho spiritualita je ideálním vzorem pro život ve světě. Vždyť mohu jít po ulici, mít jen oči otevřené a tisíckrát říkat: „Díky pane!“, a je pořád za co. Sluneční píseň sv. Františka je inspirací na celý život, aby se člověk učil vidět a pak také měl odvahu a sílu jednat.

A na co jsme se Tě nezeptali a chceš nám sdělit?

Omlouvám se, že často nechodím na setkání, ale je to vždycky závažný důvod, snad se už polepším. Mám vás všechny ráda. A jsem ráda, že se františkánská rodina rozrůstá.

A na závěr – chceš se „na dálku“ na něco zeptat Jitky a Pavly?

Když vidím, jak život letí, chtěla bych se svých sester zeptat, jestli se po stránce fyzické, psychické a duchovní nějak připravují na běh „cílové etapy“ svého života? (ajš)

(Terciářské listy MBS Plzeň duben 2016)

Karel Ženíšek

Karel Ženíšek - františkán, nebo salesián?

Tato otázka možná napadla i jiné, kteří Karla Ženíška, jenž 2. července oslavil své sedmdesátiny, více znají. Karel ale na to má zkušenostmi potvrzenou teorii a používá ji univerzálně. Zní zhruba takto: „Aby byl člověk dobrý františkán, musí být nejdříve dobrý křesťan. A dobrým křesťanem se stane jen dobrý (a normální – dodává) člověk.“ A tak pro nás není důležité, na kolik procent je Karel františkánem, když v roce 1985 složil profesní sliby, a na kolik procent je salesiánem, když desítky let pomáhá budovat plzeňské salesiánské středisko. My víme, že Karel je především dobrý člověk, a děkujeme mu za jeho příklad životního nasazení pro jiné. Bůh Ti žehnej, Karle. (ajš)

Karle, přibliž svůj život v kostce: výhry či prohry, rodina, studia, zaměstnání, služba u salesiánů ... Ve dvou a půl roku mně zemřel otec. Vychovávala mne maminka a o deset let starší sestra. Absenci otce jsem v dětství nepocítoval, ale v době, kdy jsem se sám stal otcem, jsem vnímal, jak mně chybí „obkoukaný model otcovství“. Díky specifické výchovy jsem byl označován jako přecitlivělé dítě. Tento povahový rys ve mně částečně zůstal, pomohlo mi až seznámení se a soužití s Pavlou, starost a péče o čtyři děti, zodpovědnost za práci u salesiánů a posun v chápání Boha od přísného a trestajícího k milosrdnému a se všemi mými nedostatky mne milujícího.

Jaká byla Tvá cesta k víře, kdo Tě provázel či přivedl, Tvůj život v církvi v nesvobodě režimu ... Pokřtěný jsem byl jako malý a v neděli jsem chodil s maminkou do kostela. V době, kdy ovdověla a kdy jsme žili v hmotné nouzi, nám hodně pomáhal františkán P. Remigius Janča. Tuto hmotnou a psychickou pomoc jsem ocenil, až „když jsem rozum začal pobírat“. Do aktivního života v církvi jsem se zapojil až po návratu z vojny v roce 1967. V mém a pak našem společném rodinném životě nás doprovázelo a formovalo velké množství lidí. Z duchovních to byli P. Scheuch, evangelický farář Jiří Pumr, P. Kuneš, P. Mixa, P. Skoblík, P. Mazanec, P. Neliba a P. Táborský a mnoho jiných. Nejvíce pak P. Vyhlídka a P. Opatrný.

Z laiků pak mnoho přátel, zejména těch, které měli děti podobného věku, a s kterými jsme trávili mnoho společných aktivit (modlitební a vzdělávací společenství, společné víkendy a dovolené atp.). V nesvobodném režimu jsem žádné velké problémy neměl. Pravděpodobně zásluhou jednoho kněze, který měl kontakty na tehdejší mocipány, jsme na rozdíl od obvyklých zvyklostí nebyli s Pavlou vyslýcháni ani po návratu z Itálie v roce 1980.

Proč svatý František a jeho spiritualita? Čím Tě posiluje společenství bratří a sester? Svatý František mne vlastně provázel celým životem skrze františkány nebo sekulární františkány, aniž bych si to zvlášť uvědomoval. Kromě zmíněných kněží Janči, Mazance a také Juřika, to byl zvláště bratr Vašek Pták, který je mým biřmovacím kmotrem, a jeho Jindra, Jiřinka Křížková, která mne držela v náručí při pohřbu mého otce, Marie Benešová, Maruška Krýslová a další.

Ten, kdo mne a Pavlu oslovil s nabídkou stát se sekulárními františkány, byl v roce 1984 P. Michal František Pometlo OFM. Tím, že nás do tohoto společenství pozval a žádné jiné s určitou tradicí a specifickou spiritualitou v tu dobu v Plzni nebylo, nebo jsme o něm nevěděli, jsme toto pozvání akceptovali. Musím ale přiznat, že jsem nebyl ani zapálený, ani vyhraněný „františkán“! Také mě dost dlouho trvalo, než jsem se v tomto společenství zabydlel. Leccos jsem u některých spolubratřích a sester a v průběhu setkávání postrádal a také jsem byl od roku 1992 zaměstnán v Salesiánském středisku a byl jsem obklopen další spiritualitou. Často mne držel jen slib a někteří spolubratři. Samozřejmě postava svatého Františka mně imponovala svědectvím radikality jeho života, zejména pokorou, ale i statečností. Po čase a s příchodem nových terciářů se to změnilo a v současné době mne společenství posiluje bratrskou atmosférou a vědomím, že se máme rádi a snažíme se vytvářet živé společenství, které má co nabídnout i dalším lidem.

Jak se slučuje zasvěcený život s životem ve světě, v čem spatřuješ své povolání, poslání ... Myslím, že se slučuje velmi dobře. Někdy mne trochu děsí někteří zasvěcení, kteří jsou trochu „mimo“ život ve světě. Povolání a poslání se snažím poznávat v rozhovorech s Bohem. Myslím ale, že v mém věku to už bude hlavně modlitba a možná oběti související se stářím.

Z čeho máš radost? Ze života, z rodiny, z přátel, z práce u salesiánů, z papeže Františka, z Božího milosrdenství, z nového biskupa, z obnov v Koinonii a z našeho SFR, vše mne vede k nespolehání na sebe a svoje schopnosti, ale na Boha a na inspiraci sv. Františkem.

A na co jsme se Tě nezeptali a chceš nám sdělit? Že děkuji všem (raději nejmenuji, abych na někoho nezapomněl), kteří se za mne dlouhá léta modlili.

(Terciářské listy MBS Plzeň září 2016)

Milan Kučera

Ludvík Milan Kučera, nar. 9. 8. 1946

Když jsem se v létě Milana ptal, zda mu můžu poslat pár otázek do Terciářských listů, vtipně odpověděl, že můžu. To prý ale ještě neznamená, že mi odpoví. ☺ Ale odpověděl. Přesně a věcně, jak se na technika a ekonoma sluší a patří. Ale pod tím technickým popisem slyšíme tlukot františkánského srdce. Milan o věcech nemluví, ale činí. Díky, Milane, za Tvou spolehlivou službu, ať při hospodaření našeho společenství, či u oltáře. Bůh Ti žehnej!

Milane, na úvod otázka – byl jsi dříve křesťan, nebo skaut? Co pro Tebe skauting znamená? Rozhodně křesťan. Bratři dominikáni měli do porodnice kousek a jejich informace o rodičích byly dobře zpracovány. Takže podle křestního listu jsem byl pokřtěn 16. 8. 1946. Skautem jsem se stal o hodně později. Při jednání Občanského fóra se K. Ženíšek, K. Vlachovský a ostatní rozhodli založit (nebo obnovit) středisko Junáka. Chyběl jim hospodář, tak jsem se nabídl a jediné čistě křesťanské středisko v Plzni bylo zaregistrováno v roce 1989. Jak vyplývá ze skautského zákona i slibu, jde o zachování dovedností a dodržování vzájemné Pravdy a Lásky při výchově mládeže (s dovětkem slibu: „K tomu mi pomáhej Bůh.“).

Tvůj život v kostce, výhry či prohry, rodina, studia, zaměstnání ... Jsem ze dvou dětí. Mám ještě mladší sestru, nyní je již také v důchodu. Narodil jsem se v Plzni, kde žiji pořád. Jak již Lidka psala, máme pět dětí a šest vnoučat. Po ukončení strojnické průmyslovky jsem nastoupil do Škodovky. Tam jsem pracoval jako technolog, v konstrukci a ekonom - cenař.

Abych mohl zastávat funkci vedoucího (nebyl jsem v KSČ), musel jsem vystudovat tříletou vysokou školu ekonomickou. Zároveň jsem byl cenovým gestorem cen náhradních dílů a oprav Parních turbín.

Cesta k víře, kdo Tě provázel či přivedl, Tvůj život v církvi dříve a nyní ... Jak jsem již uvedl, pořád jsem bydlel v Plzni. Ale všechny prázdniny jsem trávil na venkově u babičky a tam se začal s vírou seznamovat. Každou neděli jsme chodili cca 5 km do krásného poutního kostela v Nicově u Plánice. Také ve škole jsem chodil na náboženství, než došlo k jeho zrušení. Další zlom nastal po seznámení s Lidkou, jejími rodiči i sourozenci. Začal jsem aktivně žít ve víře. Nyní se snažím při obnovách a exerciciích zvyšovat své znalosti a náhledy jako akolita.

Proč svatý František a jeho spiritualita? Po příchodu P. Michala Pometla jsme jím - společně s Lidkou - začali být formováni a duchovně vedeni. Ten nám také nabídl vstup do SFR. Začali jsme poznávat spiritualitu sv. Františka, ať již při duchovních cvičeních v Roztokách (P. A. Moc), na Loretě u Kapucínů nebo s P. Mazancem. Jak psala Lidka: „Je hezké běhat po světě, koukat a s Františkem děkovat za vše.“

Víme, že jsi byl jedním z ministrů plzeňského bratrského společenství. Jak na tuto dobu vzpomínáš? Vzpomínky na ministrování mohu rozdělit na dvě období. V prvním jsem se zaučoval a tápal, co jak správně udělat, skloubit s řízením od NR a vše uvádět do společenství (děkuji Pavle Ženiškové, naší tehdejší formátorce). Dá se říci, že jsme k sobě měli všichni blíže. Ať to bylo dáno společnými brigádami při zřizování kaple a místností v klášteře nebo nižším věkovým průměrem Pak následovaly návštěvy v Sokolově i Karlových Varech a pozdější rozdělení na dvě společenství. Potom při již třetím volebním období začalo probíhat takové to vyhoření – přechod k rutinní činnosti.

Nyní jsi již druhé období pokladníkem? Jsme bohatí či chudí bratři a sestry? Jak

nakládáme s našimi financemi? Ze zpráv na začátku roku víte, že máme cca plus mínus 10.000 Kč. Nedovedu porovnat tuto částku s jinými společenstvími, ale podle počtu členů zřejmě patříme k těm bohatším. Polovinu této částky zasíláme Národní radě a do Indie. Se zbývající polovinou nakládáme rozumně. Při obvyklém počtu různých výročí a cest na zasedání Národní rady (i úmrtích) nám něco zbývá na nepředvídané náklady.

Z čeho máš radost? Ze života, rodiny jak vlastní, tak i františkánské, z nového biskupa i z nespolehání se na sebe samého. Vše vede k inspiraci sv. Františkem. Naše společenství se začíná opět omlazovat. Hurá! (ajš)

(Terciářské listy MBS Plzeň říjen 2016)

Anežka Křiváčková

K františkánům mě přivedl policajt aneb Anežka Irenea Křiváčková ...

... naše Anežka, kterou řada Plzeňanů zná z jejího „místa“ na rohu Smetanovy a Prešovské ulice, kde za příznivého počasí a když jí to zdravotní stav dovolí, prodává na svém pojízdném chodítku časopis Nový prostor, povídá si s kolemjdoucími a mává řidičům projíždějících tramvaj.

Setkali jsme s Anežkou pár dní před svátkem její patronky svaté Anežky České v kavárně La Rose v Sedláčkově ulici, hned vedle jejího bydliště, kam jsme ji pozvali na její oblíbenou „čekuládičku“ a popovídání si.

Začali jsme ohromující statistikou – Anežka pochází jako nejstarší z osmi dětí. Sama má 7 dětí (2 syny a 5 dcer), 21 vnoučat a nejméně 20 pravnoučat („něco je na cestě“). Rodina je rozptýlená po celé republice – kromě Plzně žijí Anežčini blízcí v Tachově, Horažďovicích, v Rovné u Sokolova, v Aši a v Mokřinách u Aše, ve Studánce ...

Anežka pochází z Plzně, později se s rodiči přestěhovala do Stoda na jižním Plzeňsku. Po základní škole se nějaký čas starala o šest dětí zubaře doktora Křenka (nejmenší byl ještě v kočárku), pak nastoupila do lahvárny v Prazdroji, na letišti na Borech pracovala jako civilní zaměstnankyně Vojenské správy, nejdříve v prádelně, později jako pomocná síla v kuchyni.

Nějaký čas pracovala na železnici jako průvodčí, nejčastěji na trati Žatec – Klatovy, ale také Chrást – Radnice, případně někdy zajížděla až do Varnsdorfu ...

28. 12. 1953 se vdala. Její manžel pracoval také na dráze jako pochůzkář na trati z Nýřan do Holýšova nebo do Heřmanovy Huti. Anežka vzpomíná, že když si žádala v práci o volno na svatbu, nechťeli jí ho dát, ač měla nárok na tři dny. „Tak jsme zůstala doma, a když jsem se po svatbě vrátila do práce, ptali se, kde jsem byla, že jsem nepřišla. Řekla jsem jim, že jsem měla svatbu, a zůstali stát s votevřenou hubou.“ ☺ Když Anežka otěhotněla, pracovala ve strážním domku. První dcerka se jí narodila v den jejích narozenin – 7. 3. 1955. Po šestinedělí, den před nástupem do práce (v neděli) utrpěla těžký úraz s celoživotními následky a ještě tak nešťastně, že jen v ten den neměla nemocenské pojištění. Následovaly v rychlém sledu další mateřské dovolené, narodily se jí ve 3 a půl letech 4 děti. V ten čas mezi porody chodila pracovat – pokud rodičovské povinnosti dovolily - jen příležitostně na různé brigády, uklízela ve škole, pracovala na poli, také si brala domů různé domácí práce. Později pracovala na různých místech v zemědělství, např. na statku ve Chříči, v Kožlanech, u telat a dojníc ... V roce 1972 zase nastoupila do plzeňského pivovaru, kde zůstala až do odchodu do invalidního a později starobního důchodu.

V roce 1973 spolu s dcerou koupila dům ve Vlkyši, kde se mohla věnovat i své celoživotní lásce, zvířatům. Měla s dcerou chovnou psí stanici „Od Jarušky“ (podle jména její dcery), zaměřily se na chov jugoslávských pasteveckých šarplaninských ovčáků (dva chovní psi a pět fen), také držely pár novofundlandů a fenu německého ovčáka. K tomu i čtyři kozy a plemenného kozla. Ten první „dokázal i tři kozlata a v domě vůbec nesmrđel“. Králíci, husy, slepice, také morčata ... Anežka chodila prodávat na trh, měla s sebou čtyři děti, z toho dvě v kočárku a mezi nimi zabitá kuřata ... Také si přivydělávala tvorbou pomlázek, věnečků na dušičky, vánočních ozdob ze jmelí, umělých růží ...

Manžel Emil Anežce zemřel v dubnu 1984, od té doby žije sama. Po roce 1989 začala pracovat v Plzni, různě se živila, např. pojišťováním aut. Přespávala u Marušky Benešové, někdy u Věrky Lodrové, vystřídala 4 podnájemy, než „zakotvila“ v Sedláčkově ulici. To bylo v roce 2002 a od té doby také prodává Nový prostor, nejdříve krátce na Americké třídě, pak už na svém oblíbeném místě.

Anežčina cesta víry byla podobná jako u jejích vrstevnic. Po křtu – kmotrou jí byla babiččina sestra Anna Vlachová, která s další sestrou byla členkou Mariánské družiny u plzeňských redemptoristů na Chodském náměstí – navštěvovala v tomto kostele přípravu na první přijímání, kde také získávala základy víry. O děti se tam staral jáhen Alois Novák a Anežka dosud nosí v srdci jeho ponaučení (zřejmě tušil, co se u nás bude dít po nástupu

komunistů k moci): „Když nemůžete jít do kostela, nevádí, vzpomeňte s láskou na Ježíška. To je mu milejší, než abyste seděly v kostele a myslely na panenku a autíčko.“ Tím se Anežka řídila celý život. Po odstěhování do Stoda skončilo její docházení do kostela a oživení jejího života v církvi nastalo až po roce 1989. Po ustavení plzeňského biskupa Františka byla teprve biřmována. A co ji přimělo ke vstupu do sekulárního františkánského řádu? „Jeden policajt v televizi řekl, že je terciář. Tak jsem začala v Plzni terciáře hledat.“ Chtěla být dříve i řádovou sestrou, měla mezi nimi známé, ale pak šel život jinudy. Při vstupu k terciářům byl ministrem Milan Kučera, ten jí poradil – vzhledem k jejímu horšímu zdravotnímu stavu – aby sloužila modlitbou. Na její formaci se významně podílela zvláště Maruška Benešová. **A proč právě svatý František?** „Mám ráda ten dobytek, ta zvířátka, jako on.“

Z čeho máš, Anežko, radost? „Z každé volovinky. Nejsem náročná na nic. Když někomu pomůžu jen slovem, mám z toho radost, ale nechlubím se tím. A také že jsem tu dnes s Vámi. Můj nejšťastnější den. ☺ (Anežka nám také sdělila, že má velkou radost z vnučky Jarušky, která studuje v Brně

veterinu.) Co mě trápí? Tahle doba, že lidé jsou zlí, že by utopili druhého na lžičce vody.“ **A která „čekuládička“ byla, Anežko, nejlepší?** „Ta první byla bez šlehačky, tak ty druhé dvě, ty byly stejné ...“

Anežka Křiváčková je pro nás příkladem vytrvalosti a lásky k druhým. Přes zdravotní obtíže neutíká do nemocí, jak často u starších lidí pozorujeme. Je stále činorodá, její přímé jednání a životní moudrost oslovuje mnohé. Pravá dcera serafínského otce. Děkujeme, Anežko. (ajš)

(Terciářské listy MBS Plzeň listopad 2016)

Věra Lodrová

Františka Věrka Lódrová: Dávám vše na patěnu do Božích rukou

Ve čtvrtek 8. 12. 2016 jsme navštívili naši sestru Věrku. Ač ji všichni známe jako na její věk (77 let) neuvěřitelně čilou, v zimním období jí činí potíže přicházet na naše podvečerní setkávání na faře. Není divu. Těšíme se, že zase na jaře posílí naše řady.

Věrka žije celý život na plzeňské Doubravce. Vzpomínala na malé hospodářství, kde se její maminka starala o koníčka Ferdíčka, kravičku, slepice, králíky ... Počátky svého formování ve víře má spojené s katechetkou Boženkou Kubáňovou, terciářkou. Vzpomíná na její „Cestičku k Bohu“, kterou jim kreslila na tabuli ... na to, jak je vždy po výuce doprovázela ke školním dveřím a loučila se s dětmi pozdravem Pochválen buď Pán Ježíš Kristus ... také si vybavuje, jak je připravovala na první přijímání a nabádala je: „Děti, buďte hodné, aby od vás Ježíšek neodešel.“ Bála jsem se pak po přijímání otevřít ústa, aby ode mě Ježíšek neodešel. ☺ S paní učitelkou Boženkou také děti chodily na májové pobožnosti ke kapličky sv. Jana Nepomuckého vedle Spolkového domu, měly bílé šatičky a recitovaly tam básničky k Panně Marii. Ta kaplička už není, při náletu na Plzeň tam navozili oběti bombardování a bolševici ji později přikázali zbourat, prý na materiál.

Manžela Jendu „měla“ Věrka ze sokolovny (jak říká), byl to sportovec, hrál házenou a odbíjenou. Když se s Věrkou poznali, nepoznal by petržel od kytičky. Ale časem se z něj stal nadšený alpinista a svému koníčku věnoval mnoho času a práce. Jezdil s kárkou za kolem do lesů na listovku a navážel k domku různé velké kameny na alpinia. Věrka je teď na zahradě pod stromy odkrývá – „ony mluví“. Své výpěstky její manžel také nadšeně fotografoval, Věrka prý po něm má snad 300 diapozitivů kytiček. Jednou prý mu omylem vyplela žlutý koniklec, mrzí ji to dosud, byl prý jediný.

První domek, v němž spolu s manželem a třemi dětmi bydleli, si postupně sami opravili. Byl totiž poškozený po náletu. Když měli dům opravený, rozhodly úřady, že jejich dům podobně jako mnoho dalších na Doubravce, je v demoličním pásmu a bude se bourat. Lodrovi i ostatní dostali na výběr – opustit domek a odstěhovat se do paneláku, nebo si postavit nový dům na jiném místě. Naprostá většina jejich sousedů se rozhodla pro první možnost. Věrka a její manžel (a ještě pak pan stavitel Vacek) dali ale přednost vlastnímu bydlení. S třemi dětmi a se starou maminkou se pustili do bourání starého a stavby nového domu. Naštěstí nová parcela nebyla daleko. Na odvoz materiálu z původního domku měli šest týdnů. Věrce prošlo rukama 50.000 cihel, z nichž osekávala betonovou maltou. Odpoledne jim vždy přistavili valník, na nějž se vešlo 700 cihel, a odvezli ho na nové staveniště. Osekat, naložit, složit ... každou cihlu prý měla sedmkrát v ruce. Při stavbě pomáhala, kde mohla, kolečko, písek, naučila se pracovat se zednickou lžící a maltou ... Dosud si řadu věcí na domě dělá sama (např. natírá okna). Dům stavěli dva roky, 1. rok přízemí, další rok patro ... Měli obavy, zda vyjdou s penězi. Ale s pomocí Boží a s pomocí dobrých lidí – sousedovi chlapi, Smazalovi, přes den pracovali ve Škodovce a odpoledne jim pomáhali na stavbě ... se vše podařilo.

Věrka se starala a stará o květiny v katedrále a v jiných kostelech. Byla by ráda, kdyby ji už nahradil někdo mladší, často se jedná o namáhavou práci. Je jí líto květin z pohřbů, které po obřadech v kostele zůstanou. Ale kytice jsou často pevně svázané a Věrka kytičky s láskou zachraňuje a používá ty hezké k další výzdobě kostela. Často jí to zabere několik hodin práce a nedávno v katedrále i ošklivě upadla, když po aranžování anturií u ambonu pozpátku odstupovala a zapomněla na stupně před oltářem. Těch pádů měla v poslední době více, doma i na zahradě (v létě, když je horko, zalévá zahradu v noci; snadno se pak přehlédne nějaká

nerovnost) ... zmožila si rameno při stříhání stromů ... vloni na Boží hod vánoční si ve sklepech narazila žebra ... Ale všechny nesnáze přijímá se slovy: „Pane Ježíši, přece nemohu být bábovka, když Ty jsi pro nás tolik zkusil.“ Vše – jak říká – dává na patěnu do Božích dlaní. Hodně spoléhá na pomoc svého strážného andělíčka, má ho pojmenovaného – Vojtišek. „A děkuji Bohu, že mi dává sílu.“

S Věrkou jsme strávili hezké odpoledne a podvečer. Začali jsme společnou modlitbou a četbou úryvku z její oblíbené knihy Gastona Courtoise – Když Pán Ježíš promlouvá k srdci. Při kávičku, domácích vánočce a jednohubkách jsme s Věrkou procházeli její vzpomínky na doby minulé i nedávné. Prosí nás o trvalou modlitbu za katechety a pěstování víry u dětí. „V Africe mají děti ruce stále sepjaté, ale tady u nás se ztratila vděčnost. Na světě by bylo vše jinak, kdybychom naslouchali Božímu slovu. Kde není Bůh v srdci, ztrácí se lidskost.“

Na závěr setkání jsme se v patře s Věrkou pomodlili v její „modlitební“ místnosti, před křížem a soškou „Matičky“, Panny Marie Lurdské, v místnosti, která často sloužila i jako útočiště kněží, kteří přicestovali do Plzně, nebo vážně nemocné Věřčině přítelkyni. Pamatovali jsme i na všechny potřebné z našeho společenství.

Nezaznamenal jsem z našeho rozhovoru vše, o čem jsme s Věrkou mluvili. O její velké duchovní pomoci paní po operaci mozku, kterou „Bůh uzdravil“, o mladé dívce s rakovinou, která se k ní chodívala dopoledne z Chrástu pěšky modlit, než se její rodiče vrátili z práce, o Otci Toníčkově (Hýžovi) s jeho přesvědčením: „... nikdo není ztracen, i když přijde až nahoru, stačí, když tam řekne Bohu ANO a Bůh ho přijme.“ A bylo toho ještě více ...

Věrko, děkujeme Ti za Tvou přesvědčivou věrnost Pánu a nepřestávající modlitbu. Ať Ti Bůh žehná!

A pro inspiraci na závěr malé tajemství: Věřčina kyprá vánočka dvoukilka je založena na poměru 2 : 1 mouky polohrubé k mouce hladké, 3 sáčcích vanilkového pudinku a nezjištěném množství rumu. Dobrou chuť! (ajš)

(Terciářské listy MBS Plzeň prosinec 2016)

Luboš Kolafa

František Luboš Kolafa, sekretář Národní rady

Luboši, před dvěma lety jsi oslavil šedesátiny a mnozí v Tvém věku už se věnují jen vnoučatům, zahrádce a chlazenému plzeňskému. Ty však jsi vidět (fyzicky i virtuálně) na mnoha místech spojených s církví a františkány. Kde nacházíš energii k tak činorodému životu? Mým snem je žít jen v přírodě, věnovat se modlitbám a životu v místní církvi. Myslím, že Pán to ví, a tak mi tu energii dodává On, když jsem pořád jinde, nežli bych si přál. To poznávám nejčastěji ve chvílích, kdy mne Pán „opouští“, protože tehdy jsem úplně vyčerpaný. Musím ještě přiznat, že když přijdu z práce, mám doma od Věrky uvařeno a pak se natáhnou k hodinovému spánku a to je dost silný relax. Na zahrádce při fyzické práci čerpám optimismus, protože přírodu udělal Pán fakt úžasnou.

V našem společenství působíš jako formátor, zrekonstruoval jsi naše webové stránky (nedávno jsi je předal sestře Ludvici Dáše) a pečlivě se staráš o naši facebookovou „nástěnu“, na níž pravidelně přibývá mnoho užitečných textů, fotografií a odkazů. Kde sbíráš inspiraci a kde nacházíš čas pro tuto službu? Hodně čtu, a myslím přítom nejen na sebe, ale i na františkánství. Pak už není problém to, co se mi líbí, pověsit na

web. Protože se starám o náplň webu národního společenství, mám na starosti kalendář SFR a formační stránky, facebook našeho společenství, ale i facebook/sfr.cz a twitter.com/sekularnifr, tak prostě jen střídám a na každý web dám něco, anebo ten samý článek dám na víc webů. Založil jsem také stránky Františkánská zahrádka, ale ten teprve plánuji sjednotit jedním směrem (mám v plánu doladit k tématu zahrady jako v kláštorech). Jako velký počín vidím zveřejnění dějin SFR a SFR v České republice na cs.wikipedia.org/wiki/Sekulární_františkánský_řád, kde je zveřejněna tato historická práce Ing. Františka Reichla. Neříkám to všechno, abych se chlubil, ale spíše jako reklamu pro čtenáře, aby si našli čas a na stránky klikli a četli je.

Máme vcelku jasnou představu, jak to funguje v našem bratrském společenství, kde se všichni známe a často se vidáme. Jak to ale funguje o úroveň výš, v Národní radě? Jak je početná, jak často se scházíte, čím se zabýváte? K čemu potřebujeme Národní radu? Zrovna jsem o tom nedávno přemýšlel. Proč je národní společenství tak málo známé? Co děláme? Rozdělil bych naši činnost na dvě části. Tou první je řešení všelijakých radostí anebo potíží 51 místních bratrských společenství v České republice. K této práci se scházíme 4 x do roka jako národní rada. Druhá část se týká národního společenství. Tam se scházíme k vzájemnému povzbuzení a předávání zkušeností 5 x do roka. Jsou to dva formační semináře v Brně a v Praze, seminář ministrů a jejich zástupců v Brně v lednu, pak duchovní obnova na Velehradě (vloni to byl P. Elias Vella, letos Jeff Scadwell, další rok to bude mezinárodní formátor z Itálie). Nakonec se ještě scházíme na národní františkánské pouři na Hostýnu. Pokud se účastním každé akce, pak je to 9 víkendů v roce. To je opravdu náročné a z Národní rady postupně její členové odpadávají únavou. Proč to tak je? Na Slovensku se rozhodli nevymýšlet nic slovenského a jedou podle mezinárodních stanov. Mají proto oblastní rady. Každá z nich se stará o 10 místních společenství, a to je pak jiné kafe než jich mít 50 naráz. Tenhle můj názor není zatím populární, protože se všichni dosud ptali, kdo se těch oblastních rad ujme. Zatím jsme alespoň v Národní radě probudili tzv. týmy. Už v nich pracuje skoro 50 bratrů a sester. Je to zase jen české řešení, ale ukázalo se tím, že ochotných lidí je dost. To je na vznik oblastních rad dostatek. Oblastní rady by měly daleko méně práce, národní radě by ubylo také mnoho práce a všichni bychom žili v časové pohodě. Národní a oblastní radu potřebujeme proto, abychom nežili jen pro své společenství, ale žili (stejně jako první řády) pro celý řád. Byli jsme Pánem povolání žít podle františkánské řehole.

Často při své službě navštěvuješ jiná bratrská společenství po celé republice a máš srovnání. Dokážeš pojmenovat, v čem se naše společenství shoduje a v čem se liší od jiných společenství? Můžeme se něčím inspirovat „za našimi plzeňskými humny“, můžeme my někomu něco předat? Jako každý člověk, jako každá rodina v církvi, je každé společenství v SFR jiné. Má jiné složení, jiný program. Nejčastěji se shodujeme ve společné mši a nešporách. Dále máme shodné vynikající opatření sv. Františka a papežů: totiž že máme výsadu duchovní asistence z prvního řádu. Mnohde jsou to právě bratři františkáni, kapucíni či minorité, kteří dávají bratrským setkáním silný náboj. Moje výhoda jako člena Národní rady je, že znám bratry ze všech řádů a opravdu jsem si františkánství skrze ně zamiloval. Naše společenství patří k několika průkopníkům (asi 4 - 5 z 50), kde jsme začali pěstovat bratrství tím, že se vidíme každý týden, přestože jsme z různých farností. Osobně pozoruji růst přátelství mezi námi. V některých jiných společenstvích jsou z jedné farnosti a přátelství je tam přirozeností. Setkávání okolních společenství, např. při společné pouti, duchovní obnově, společném výletu apod., je na Moravě běžnější. Jsem rád, že jsme v tomto ohledu také vyrostli a daří se nám. Velkou výjimkou jsme ve vydávání Terciářských listů. Je to čtivé periodikum a asi čtenější než Zpravodaj národního společenství. Ten však také v posledních dvou číslech získal na duchovní úrovni, zejména ve svých přílohách. Doporučuji jej číst.

Po čem toužím? Aby jednou naše společenství bylo plné dětí, jako např. v Olomouci, ve Staré Boleslavi, v Lysé nad Labem a i jinde. Ale to je spíše věc našeho Pána, který do našeho řádu povolává Duchem svatým. Pořád si připomínám, že do našeho řádu se nevstupuje, ale reagujeme na Pánovo povolání.

A otázka na závěr. Co čeká letos české či plzeňské františkány? O čem již teď víš, k čemu bys nás chtěl přizvat či s čím bys potřeboval pomoci?

Jeff Scadwell 10 - 15. 2. 2017 na Velehradě, už je vyprodán. Škoda. To je akce ministryně Národní rady Hanky Brigity, kterou nám mnozí závidí. Já jsem zažil tři přednášky Jeffa na Katolické charismatické obnově loni v Brně a byl jsem duchovně povzbuzen. Na jaře bude 17. 3. večer a 18. 3. formační seminář v Praze. Přednášku bude mít Ing. Lubomír Mlčoch k encyklice Laudato sii. Lubomír je mediálně známý vědec a jistě se máme na co těšit. Kdo se rozhodne jet už v pátek a přespat, tak bude mít spolčo s dalšími terciáři z ČR, a to za to stojí. Pozvat bych chtěl také na oblastní františkánskou pouť na Svatou Horu, kterou pořádá naše společenství. Bude 4. 3. v 10.00 hod. zahájena mši svatou v bazilice. Pozváni jsou také MBS z Prahy, Sokolova, Jindřichova Hradce a další. Nabídněte prosím svoje auto k odvozu ostatních.

Děkuji za hezké popovídání u vínečka. (ajš)

(Terciářské listy MBS Plzeň leden 2017)

Pavel Polívka

Na návštěvě u včelaře aneb Nejenom ze života včel

Ve čtvrtek 11. 5. odpoledne jsme za nádherného počasí vyjeli v týmu Luboš – Danka – Jarda do Zruče – Sence za Václavem Pavlem Polívkou a jeho ženou Anežkou Jitkou. Již nás čekali a byli na naši návštěvu dokonale připraveni. Prvním neplánovaným bodem programu bylo seznámení se se solárním vařičem instalovaným v zahradě za domem. Pak nás čekala kostýmová zkouška – dostali jsme včelařské klobouky se síťovinou a pár informací, jak se bezpečně chovat u úlů. Jitka dostala do ruky fotoaparát, aby zdokumentovala náš možný úprk před rozčileným včelstvem. Ale vše dopadlo úplně jinak, Pavlovy včelky jsou nejhodnější ze všech, s nimiž jsme se v životě nahodile setkali, a tak jsme mohli zblízka prostudovat jejich společenský život. Pavel nám otevřel dva úlky, přeskládal v nich rámečky s plásty a ukazoval různé zajímavosti (snad si pamatuji dobře – mateří komůrku, trubčí komůrky, buňky naplněné sladinou i zavíčkované s plody ...). Pobavil nás i teorií tzv. tiché výměny, to když se včelky domluví na pokojné výměně dosluhující matky čerstvou náhradnicí, aniž přitom opustí úl (taková obdoba Sametové revoluce ve včelstvu). Jitka se smála a říkala, že vždy když je na ni Pavel nápadně milý, uvažuje, zda nechystá tichou výměnu. ☺

Po exkurzi do včelína nás čekalo agapé pod „pergolou“ – skvělý Jitčin pečený borůvkovo-rybíkový čaj, kanapky s vajíčkovou pomazánkou a s pomazánkou z uzených cejnů a tvarohový koláč. Když jsme se poměli, čekal nás nejobtížnější bod programu – Pavel nám připravil náročný včelařský test (přikládáme ho níže). Uf, dal nám zabrat, ale ostudu jsme si neudělali.

Pavel nám pak vyprávěl o svých pracovních i duchovních zážitcích, kdy pracoval jako stavbyvedoucí či stavební dozor mimo jiné i při stavební obnově plzeňské katedrály či klášterního kostela Nanebevzetí Panny Marie v Kladrubech. Např. o tom, jak se nakonec nezřítilo lešení na jižní straně katedrály do vietnamského tržiště, či o tom, jak se neobjevil odkaz na něj a autora vitráže ve Šternberské kapli, nebo také o tom, jak se do Kladrub dostal svišť. Pokud jste zvědaví, musíte Pavla navštívit, aby Vám to převyprávěl.

V závěru setkání jsme se společně pomodlili modlitbu Otce Pia, kterou nám Jitka věnovala spolu s céděčkem Duchovní cvičení Mons. Rosaria Antonína Hýži OP, a vyzbrojeni krabičkami té skvělé pomazánky a skleničkami s ořechy v medu a pečeným borůvkovo - rybízovým čajem a bez žihadel (!) jsme vyjeli zpět k Plzni.

Bylo to velmi milé i zajímavé setkání, měli jsme možnost se zase více poznat. Pavel je pro nás inspirací, jak i v důchodovém věku lze žít naplno. Před dvěma roky začal dálkově studovat včelařinu na Středním odborném učilišti včelařském – Včelařském vzdělávacím centru, o. p. s. v Nasavrkách u Chrudimi a těší se, že si k sedmdesátinám, které ho čekají příští rok, nadělí i výuční list. Záslužné ale především je, že své nadšení pro včelařinu přenáší na ty nejmladší, pravidelně se s dětmi schází, předává jim své zkušenosti a připravuje je na včelařskou soutěž.

A nesmíme zapomenout, že je i velkou oporou schóly v našem kostele u Panny Marie Nanebevzaté. Spolu s Jitkou se hodně věnují i svým dětem a vnoučatům.

Velké PÁN BŮH ZAPLAŤ Pavlovi a Jitce. (ajš)

(Terciářské listy MBS Plzeň květen 2017)

Oldřich Rosůlek

Na návštěvě u Oldy Rosůlka

V parafrázi na známý český film bychom tento článek mohli také nazvat Na samotě u rybníka. Olda žije se svou ženou Janou na samotě téměř na břehu Drahotínského rybníka, na cestě mezi Zručí-Sencem a Druztovou. Před jeho domem také probíhá hranice mezi oběma katastry. V malebném prostředí v zasetí zeleně – to je zázemí Prokopa Oldřicha Rosůlka. O Oldovi víme, že pracoval jako učitel na lesnickém učilišti ve Žluticích a že se nyní, v důchodovém věku věnuje ochraně krajiny na severním Plzeňsku. Zpracovává projekt na ozelenění krajiny ve spolupráci s Krajským úřadem PK a státními ochránci přírody. Při občerstvení na zahradě jsme se ale také dozvěděli o jeho celoživotní práci lesníka, o místech, kde působil, a lidech, kteří na něj měli vliv. Nasmáli jsme se jeho příhodám, když dálkově studoval v Brně lesařinu na vysoké škole. Zajímavé ale byly také jeho vzpomínky na poválečný život v pohraničí, na podrazy komunistů, které jeho rodinu dovedly až k odstěhování na Křivoklátsko. Překvapila nás Oldovo působení umělecké – maluje a měl již dvě výstavy ve Žluticích, 4. září tohoto roku bude zahajovat výstavu třetí. Píše prý ale také básně, jednu z nich najdete níže. Posuďte sami Oldův talent v oblasti symbolické přírodní lyriky. V neposlední řadě je třeba připomenout Oldovu pravidelnou pomoc v lesní mateřské škole v Druztové, kdy s dětičkami vyráží na vycházky po lese. Ač do sekulárního františkánského řádu vstoupil Oldřich poměrně nedávno, jeho renesanční košatost, s níž vnímá a zachycuje krásu stvořeného, a niterné spojení s přírodou a krajinou konkrétně odkazuje na jeden z rysů spirituality sv. Františka.

Z drahotínské samoty jsme v podvečer odjeli do Druztové, navštívili jsme místní hřbitov s kostelem svatě Máří Magdaleny, v němž se měl Olda následující den podílet na organizaci

Noci kostelů, minuli jsme také kapli svatého Jana Nepomuckého a setkání jsme ukončili ve Stodolní hospůdce nad půllitrem pěnivého moku.

Děkujeme Oldovi a jeho manželce za milé přijetí a inspirativní odpoledne. (ajš)

Prokop Oldřich Rosůlek LES A STROMY

Les je tvořen stromy

Smrk v jeho stínu je pološero
samolibý velikán

nepostradatelný mezi všemi.

Borovice „Bory šumí po skalínách“

česká národní kytká

její koruna je křticí půvabné ženy

milují Tě básníci, malíři

a já také ...

Modřín plachý rytíř našich lesů

oddán osudu

umí skromně umírat

pod pilou dřevorubce

takřka neslyšně.

Jedle vznešená krásko

jsi Hamletem lesa

mocná čarodějko

neplač! Je naděje.

Dub Síla obra

jednou zemřeš, pilou dřevorubce

se vzdorem, hlučně

jako rachocení hromu.

Bylo to nutné?

Buk Matko lesa.

z bukového lesa se ozývá holub – doupňák

a šumot listoví

někdo jde lesem,

jaro a babí léto.

Bříza Skupinka bříz

tančící víly

běloba s přírodní černí

pro malíře a básníky

milenci šeptají ...

Olše v mokřadech a močálech pijí vodu

od vzniku až do smrti

vzpomínám na verše Antonína Sovy

milenko břehů

v olších se schovej, v tiché modlitbě

tam jsi tak sám, tak sám.

P.S. Lípa. Ne, na tebe jsem nezapomněl

pamětníku dávných dob

pod tvou korunou

život má smysl a nebojím se smrti

moudrost našich předků

je cítit z tvých květů

život má smysl.

(Terciářské listy MBS Plzeň červen 2017)